Dün de İngiliz ve Hollânda vapurları battı

AKŞAM

Almanların Karpat Ukraynasında da tahşidat yaptığı bildiriliyor

Sene 22 — No. 7580 — Fiati her yerde 5 kuruş

SALI 28 Teşrinisani 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Yeni bir Avrupa

Silâhlar bırakılacak, herşey dostca halledilecek, ticaret serbes olacak

İngiliz Başvekilinin nutku her tarafta büyük akisler yaptı, Amerikanın dünya sulhüne yardım etmeğe hazır bulunduğu bildiriliyor

Londra 27 (A.A.) — Gazeteler Başvekil Chamberlain'in dünkü nutkundan aşağıdaki kısımları bilhassa tebarüz ettiriyorlar:

Harp hedefimizi iki kelime ile tasrih edebilirim: Düşmanı hezimete uğratmak istiyoruz. Hezimet kelimesile ifade etmek istediğim şey askerî bir hezimet değil, düşmanın mütamadiyen kuvvete müracaat suretile diğer memleketlere tahakküm etmeğe matuf olan taarruz zihniyetinin hezimetidir. Bu hedefe erinceye kadar çalışacağız.

Barış hedefimiz, harp hedefimize vardıktan sonra yeni bir Avrupa kurulmasıdır. Haritayı altüst edecek bir Avrupa değil, milletlerin müşküllerini iyi niyetle ve karşılıklı müsamaha ile tetkik edecekleri bir Avrupa. Böyle bir Avrupada, milletler arasında ticaret artmadıkça ve hayat standardı ıslâh edilmedikçe devamlı barış mevcut olamaz.

Yeni Avrupada her memleket dahilde kendi hükûmet şeklini, bu hükûmet hariçte komşularına zarar verecek bir politika takip etmediği müddetçe muhafaza etmek hakkını haiz olacaktır. Silâhlar azaltılacak ve bütün faydasız teslihat masrafları kaldırılacaktır. Ordu yalnız dahilde nizamın korunması için lâzım olduğu dereceye hasredilecektir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Son günlerde Şimal denizini dolduran maynlerden biri ve imha edilirken maynin patlayışı

Balkanların bitaraflığı

Taymis: "Kendi kendilerine yardım Balkan devletlerinin şiarı olmalıdır„ diyor

Taymis gazetesi 21 teşrinisani tarihli nüshasında «Balkanların bitaraflığı» başlığı altında bir makale neşretmiştir. Makalede Balkanların vaziyeti tetkik edildikten sonra deniliyor ki:

«Türkiye ile Yugoslavya umumî bir Balkan anlaşmasını ilerletmek hususunda diplomasi cihetten kıymetli rol ifa edebilirler. Her türlü şüpheden azadedir ki iki devletin bu yoldaki sây ve gayretleri yalnız Boğazların emniyetinde alâkadar olan lar değil, diğer devletler tarafından da teveccühle karşılanacaktır.

Lâkin şurası bir hakikattır ki hariçteki devletlerden bu maksad uğrunda ne kadar müzaheret yapılırsa yapılsın kendi kendilerine yardım ve işbirliği Balkan devletlerinin şiarı olmalıdır.»

Yeni tefrikamız:

Tuzak içinde TUZAK

Nakleden : (Vâ - Nû)

Bu yeni heyecanlı aşk ve macera romanı yakında «Akşam» sütunlarında başlıyor.

Dikkatler:

Her ferdimize senede yumurta büyüklüğünde kömür!

İstanbulda kömür buhranının kalmadığını gazeteler yazıyor. Bu kadarcık bir başarı ile mesele halledildi demek değildir. Bütün memlekette kömür kullanma âdetinin de ihdası lâzımdır.

İsmet İnönü, kömürü ucuzlatıp herkes tarafından istifade edilir bir hale getirmenin bir medeniyet alâmeti olacağını söylüyordu.

Bugünkü günde memleketimizde nüfus başına senede bir kilonun onda biri nisbetinde odun kömürü, yirmi beşte biri nisbetinde de maden kömürü isabet ediyormuş.

Yani bir yılda her adamımız yumurta büyüklüğünde kömür yakabiliyor!

Muhakkak ki Millî Şefin idealini tahakkuk ettirmeliyiz.

Son dakika

Irlanda açıklarında bir deniz muharebesi oldu

Doyçland Alman zırhlısı Ravlpindi İngiliz muavin kruvazörünü batırdı

Paris 28 — Muavin kruvazör haline konulan Ravlpindi adındaki İngiliz posta vapuru torpile çarparak değil bir muharebe neticesinde battığı anlaşılmıştır. Muavin kruvazör ticaret gemilerini himaye için Irlandanın cenubunda bulunurken karşısına iki Alman vapuru çıkmıştır. Bunlardan biri Doyçland zırhlısı, diğeri buna refakat eden vapurdu.

Doyçland derhal 10 mil mesafeden 28 lik ağır toplarile ateş açmıştır. Ravlpindi buna 4 aded 15 lik topile mukabele etmiştir. Doyçlandın üçüncü ateşinde zırhlı olmıyan muavin kruvazörün elektrik tertibatı bozulmuş, dördüncüde kumanda köprüsü harap olmuş ve gemide yangın başlamıştır. Doyçland 40 dakika sonra ateşi kesmiştir.

Ravlpindi batmağa başlamış ve mürettebatından 30 kişi Doyçland tarafından kurtarılmıştır. Bu sırada bir İngiliz kruvzörü görüldüğünden Doyçland derhal uzaklaşmıştır.

Bir Alman tahtelbahiri batırıldı

Paris 28 — Pensilvanya vapurunu batıran tahtelbahir bir İngiliz harp gemisi tarafından batırılmıştır. Tahtelbahirin mürettebatı kurtarılmıştır.

Hollanda ve Belçika hududlarında

Almanya yeniden asker tahşidine başlamış

Londra 27 — Almanyanın Hollanda ve Belçika hududlarında yeniden asker tahşit ettiği hakkında haberler alınmıştır. Dün Brükselde ve Belçikanın bir çok yerlerinde nakliye vasıtalarına vaziyed edilmiştir. Bunun bir gün için olduğu bildirilmektedir.

Paris 28 — Alman başkumandanlığının Hollandaya taarruz fikrinden vaz geçmediği anlaşılmaktadır. Yalnız böyle bir taarruz vukuunda Belçikanın da müdahale edeceği anlaşıldığından buna karşı tedbirler alınıyor.

Finlândiya Sovyet Rusyaya cevap verdi

Sovyetlerin de askerini geri çekmesi şartile hududdaki kıtaatı geri çekmeğe muvafakat ediyor

Sovyet gazeteleri şiddetli makaleler neşrederek "Sabrımız tükendi„ diyorlar

Helsinki 28 — Finlândiya, Sovyet notasına cevap vermiştir. Cevabın hülâsası şudur: Finlândiya Moskovadaki son müzakerelerde vaziyetini açıkça izah etmiştir. Finlândiya hiç bir tahrikte bulunmamış, pazar günü Finlândiya topçuları tarafından hiç bir top atılmamıştır. Maamafih hükûmet, Sovyet Rusyanın da askerini çekmesi şartile hududdaki kıtalarını geri çekmeği kabul etmektedir.

Helsinki 27 — Finlandiya kabinesi bu sabah toplanmış ve Sovyet hükûmeti tarafından dün verilen notayı tedkik etmiştir. Finlandiya pek yakında cevap verecektir .

Finlandiya askerî makamları pazar günü Finlandiya - Sovyet hududunda bir hadise çıktığından haberdar değildir. Neşredilen resmî bir tebliğde Finlandiya topçusunun, Sovyetlerin iddialarına rağmen, pazar günü hiç bir topçu ateşi açmadığı bildirilmektedir.

Sovyetler harbe müteveccih görünüyormuş

Bern 27 (A.A.) — (Havas) ajansı bildiriyor: Rus - Finlândiya anlaşmazlığı, İsveç gazetelerinde tefsir mevzuu teşkil etmektedir. Basler Nachrichten gazetesi, çok endişe verici bir sahneye girildiği fikrindedir. Bu gazete diyor ki:

(Devamı 4 üncü sahifede)

1939 Avrupa harbinden kalacak yadigârlar:

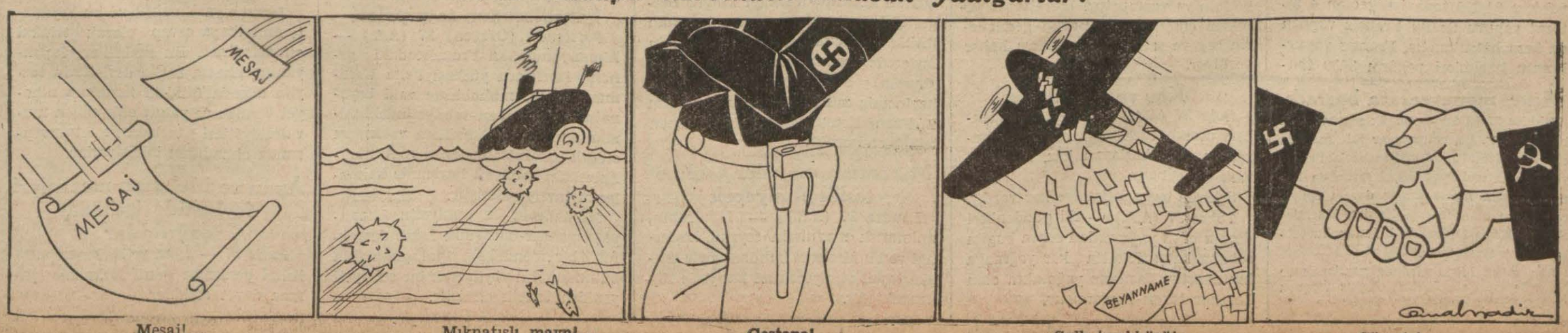

Mesaj!... Mıknatıslı mayn!... Gestapo! Sulh teşebbüsü!... Sümsük!

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Hollandadan kaçırılanlar

Hollanda meclisine bir istizah takriri verildi

Paris 28 — Amsterdamdan bildiriliyor: Hollanda meclisine bir istizah takriri verilmiştir. Takrirde şu sualler sorulmakta ve izahat istenmektedir:

İkinci teşrinin dokuzuncu günü Gestapo ajanlarının Hollanda hududunu tecavüzle Venlo civarında, içinde bir Hollandalı zabit de bulunan bir otomobile taarruz ettikleri ve otomobilde bulunanları, bu meyanda iki İngilizi alıp Almanyaya götürdükleri doğru mudur. Doğru ise hükûmet buna karşı ne gibi tedbir almıştır.

Pragda bir iştial oldu

Amsterdam 28 — Pragdan bildirildiğine göre cuma sabahı Milena otelinde bir iştial olmuştur. İştial büyük heyecan uyandırmıştır. Otto Strasser vaktile nazi aleyhindeki gizli radyo merkezini burada kurmuştu.

Fransada sulh için beyannameler dağıtanlar

Paris 28 — Fransada derhal sulh yapılması için beyannameler dağıtmaktan maznun olanlar muhakeme edilmişler ve beraet kararı almışlardır. Bunların arasında eski Nazırlardan Marcel Deat de vardır.

Almanya Karpat Ukraynası sınırlarında da tahşidat yapıyormuş

Londra 27 (A.A.) — (Havas) ajansı bildiriyor: Times gazetesi, Bratislavadan aldığı haberlere atfen, şarkî Slovakyanın askerî mıntakasında Polonya harbinin bittiği zamandanberi hiç görülmemiş derecede fazla Alman kıtaatına tesadüf edildiğini yazmaktadır. Kıtaatın çoğu, Karpat Ukraynası sınırlarında, şark hududu boyunca tahşid edilmiştir. Müşahitler, Alman kıtaatının bu mıntakadaki mevcudiyetini, Karpatlaraltı Ukraynasına karşı hiçbir taarruz hareketine geçmemesi için Rusyaya bir ihtar şeklinde telâkki ediyorlar. Bu kıtaatın tahaşşüdü hakkında, şimdiye kadar, ne Alman hükûmeti tarafından, ne de Slovak hükûmeti tarafından hiçbir resmî beyanatta bulunulmamıştır. Esasen bu kıtaat öyle belirsiz bir şekilde geliyor ki, halkın telâşa düşmesine imkân yoktur.

Üç Alman tayyaresi İsviçreye teslim oldu

Bern 27 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: İsviçre ordusu erkânıharbiyesi, üç Alman tayyaresinin dün Neuf Chatel istikametinde hududu geçtiklerini ve İsviçre makamatına teslim olduklarını haber vermektedir. Bunlar mevkuf tutulmaktadırlar.

Dün de iki İngiliz ve bir Hollanda vapuru battı

Bir Alman tahtelbahiri zaptedilen bir Alman vapurunu torpilledi

Londra 27 — 5114 tonluk Roystone Oranze İngiliz vapuru atlantik denizinde bir Alman tahtelbahiri tarafından batırılmıştır. Hollandanın 9000 tonluk Sparndam vapuru Taymis ağzında torpile çarparak batmıştır.

Bir Alman tahtelbahiri zaptedilen Borkum adındaki Alman vapurunu torpillemiştir. Vapur karaya oturmuştur. Adolf Wierman adında 8,577 tonluk bir Alman vapuru İngilizlerin eline geçmemek için mürettebatı tarafından batırılmıştır.

Battığı bildirilen Ravalpendi, Japonya hattına işleyen 16 bin tonluk bir vaupurdu ve muavin kruvazör haline konmuştu. Geminin 300 kişilik mürettebatından 17 kişi kurtarılmıştır. Batan Pilsudski Polonya vapuru da İngiliz bahriyesi hizmetinde idi.

Bir hafta içinde batan vapurlar

Londra 27 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, bu ayın 25 inde hitama eren hafta içinde hacimlerinin yekûnu 26,000 tona baliğ olan 11 İngiliz vapuru batırılmıştır. Hacimleri yekûnu 24,000 tona baliğ olan 4 bitaraf vapuru ile iki Fransız vapuru da keza batırılmıştır. Fransız vapurlarının hacimleri yekûnu 3000 tondur.

Bir Alman balıkçı gemisi battı

Kopenhag 27 (A.A.) — Bir Alman balıkçı gemisi, Danimarkaya ait Langeland adası yakınında bir mayne çarparak batmıştır. Mürettebatından üç kişi bir Danimarka torpitosu tarafından kurtarılmıştır. Diğerlerinin ne oldukları malûm değildir.

Bir Hollanda vapuru battı

Londra 27 — Hollanda - Amerika kumpanyasının 9000 tonluk Sparndam vapuru Taymis ağzında mayne çarparak batmış, içindekiler kurtarılmıştır.

İki Alman vapuru yakalandı

Londra 27 — 5800 tonluk Borkum ve 4400 tonluk Konsul Henrih Alman vapurları İngiliz harp gemileri tarafından yakalanmıştır.

Bir İngiliz gemisi karaya oturdu

Londra 27 (A.A.) — 1289 tonluk Stangate İngiliz gemisi, İngilterenin cenubu garbî sahilinde, kendi isteği ile karaya vurmuştur. Mürettebat gemiden çıkmamıştır. Bütün gemicilerin sağ ve salim bulundukları haber veriliyor.

Mısır manevralara başladı

Kahire 27 (A.A.) — Büyük manevralara başlanmıştır. Bu manevralar iki safhada cereyan edecektir. Birinci safha kânunuevvel sonuna kadar ve ikinci safha da kânunusaniden marta kadar devam eyliyecektir. Bu manevralara Kahire, İskenderiye ve Merse Matruhda bulunan kuvvetler iştirak etmektedir.

Son safha Libya çölünde yapılacak ve Mısır topçusu ile birlikte İngiliz topçusu da buna iştirak edecektir.

Kar ve yağmur

Bolu 27 (A.A.) — Birkaç günden beri devam eden yağmurlardan sonra, bu gece başlayan kar, hâlâ devam etmektedir.

Şehirde beş santimetre kar vardır.

Tokat 27 (A.A.) — İki günden beri devam eden yağmurdan sonra bugün sabaha karşı Tokatta kar yağmağa başlamıştır. Fasılasız yağmakta olan kar her tarafı kaplamıştır.

Dahiliye Vekilinin tedkikleri

Millî Şefle B. Faik Öztrak arasında teati edilen telgraflar

Antakya 27 (A.A.) — Hatayı ziyareti münasebetile Dahiliye Vekili Millî Şefe aşağıdaki telgrafı çekmiştir:

Riyaseti Cümhur Kâtibi Umumiliğine

Dün gece İskenderuna, bu sabah Antakyaya geldim. Gerek bu iki şehirde ve gerek yol boyundaki köy ve kasabalarda halkın umumî ve coşkun tezahürlerile karşılandım. Antakyada aziz Şefimin selâmlarını Hataylılara tebşir ettiğim zaman halkın gösterdiği heyecan ve şükran hareketleri çok şiddetli ve samimî idi.

Tetkikatıma devam ederek gece Adanaya hareket edeceğim.

Keyfiyetin sarsılmaz tazim duygularım ve bağlılığımla beraber Büyük Şefime arzını rica ederim. Dahiliye Vekili

Faik Öztrak

Bu telgrafa Milli Şef şu cevabı vermişlerdir:

B. Faik Öztrak
Dahiliye Vekili

Telgrafınızdan memnun oldum. Tetkiklerinizin güzel Hatay için çok faydalı olacağından eminim.

İsmet İnönü

Hataydaki seyahati münasebetile Dahiliye Vekilimiz B. Faik Öztrak ile Başvekilimiz Dr. Refik Saydam arasında da ayrıca telgraflar teati edilmiştir.

Adanada tedkikler

Adana 27 — Dahiliye Vekili B. Faik Öztrak dün sabah refakatlerinde dahiliye müsteşar muavini, hususî kalem müdürü olduğu halde Adanaya gelmiştir. B. Faik Öztrak garda kendisini karşılamış olan zevat ile bir müddet görüştükten sonra yanında vali B. Faik Üstün olduğu halde yeni yapılmakta olan Halkevi inşaatını tetkik etmiş ve müzeyi gezmiştir.

Dahiliye Vekili, Adana klübünde şerefine verilen bir ziyafette bulunduktan sonra Atatürk parkına giderek Atatürk anıtına bir çelenk koymuş ve büyük sulama kanalları ve Seyhan barajı inşaatını tetkik etmiştir. B. Faik Öztrak, Adana mezbahasını ve Memleket hastanesini de gezmiş ve bilâhare Halkevindeki öğretmenler ile gençliğin toplantısında bulunmuştur. Bugün de Seyhan kaza ve kaymakamlarının iştirak edecekleri bir toplantıya riyaset eyliyerek kendilerile vilâyet işleri hakkında görüşecektir.

Valiler arasında nakil ve tayinler

Ankara 27 (Telefonla) — Bazı valiler arasında nakiller yapılması hakkındaki kararname bugün Yüksek tasdikten çıkmıştır. Bu kararname ile Bilecik valisi B. Seyfi Dahiliye Vekâleti memurlar sicil ve muamelât umum müdürlüğüne, Bitlis valisi B. Rifat Şahinbaş Bilecik, Kars valisi B. Akif Sıvas, Sıvas valisi B. Muhtar Giresun, Mardin valisi B. Cevad Kars, Tunceli vali muavini B. Sedad Bitlis valiliklerine, Giresun valisi B. Feyyaz da Tunçeli vali muavinliğine nakıl ve tayin edilmektedirler.

Mütekaid ve yetimlere bir kolaylık

Ankara 27 (Telefonla) — Maliye Vekâleti, mütekait ve yetimlere bir kolaylık olmak üzere şimdiye kadar senede yalnız bir defa ve mayıs ayında yapılmakta olan maaş tahvili muamelelerini mayıs ve teşrinisani olmak üzere senede iki defaya çıkarmağı kararlaştırmıştır.

Takas primleri

Ankara 27 (Telefonla) — Takas limited şirketince İngiltere için verilen takas primleri yüzde 44 den 40 e indirilmiştir.

Yülyüs Berger şirketi ile hazine arasındaki ihtilâf

Ankara 27 (Telefonla) — Kayseri - Ulukışla ve Kütahya - Tavşanlı hatlarının inşasından dolayı Yülyüs Berger şirketi ile hazine arasında çıkan ihtilâf hakkında hakem heyetinin İsviçrede vermiş olduğu karar yarın (bugün) burada hakem heyetinde hazinemiz mümessili Sinop mebusu B. Yusuf Kemal tarafından alenen tebliğ olunacaktır.

Miknatıslı maynler tehlike teşkil etmiyecek

Londra 27 (A.A.) — Londranın, mıknatıslı maynlerin seyrini keşfettiği ve bu âletlerin bundan böyle tehlike teşkil etmiyecekleri katiyetle söylenmektedir.

Alman ihracatı bugünden itibaren zaptedilecek

Ingiltere Kralı bu hususstaki kararnameyi dün imza etti

Londra 27 — Alman ihracatının harp kaçağı addedilerek yakalanması hakkındaki kararnameyi Kral imzalamıştır. Kararname yarından itibaren tatbik edilecektir.

Amerika gazeteleri bitarafların bu karardan müteessir olamıyacaklarını çünkü Almanyadan satın aldıkları maddeleri Amerikadan tedarik etmeleri kabil olduğunu yazıyorlar.

Japonyanın noktai nazarı

Tokyo 27 — Japon Hariciye nezareti erkânından bir zat İngiltere tarafından Alman ihracatına karşı alınması düşünülen tedbirlerin hukuku düvelin örf ve âdetlerine mugayır olduğunu söylemiştir.

Serserî maynler

Kapenhag 27 (A.A.) — Kopenhag limanını serseri maynlere karşı himaye etmek için faaliyetle çalışılmaktadır. Limanın etrafına madenî tel örgüler ve büyük tahtalar konulmuştur.

Brüksel 27 (A.A.) — Şiddetli bir fırtına, hareket etmek için müsaid bir hava bekleyen birçok gemilerin bulunduğu Flessinge limanına bir çok maynler getirmiştir.

İranın protestosu

Tahran 27 (A.A.) — İran hükûmeti, bitaraf memleketlere giden Alman mallarının müsaderesi hakkındaki kararı İngiliz hükûmeti nezdinde protesto etmiştir.

Amerika, Almanyaya posta paketi kabul etmiyor

Nevyork 27 (A.A.) — Posta, telgraf ve telefon nezaretinden bildirilmiştir:

İngilterenin yeni abloka tedbirleri üzerine, Almanyaya posta paketi kabul edilmiyecektir. Diğer posta müraselâtının kabulüne devam edilecektir.

Garp cephesinde vaziyet

Keşif kolları faaliyeti hafif durgunluk geçiriyor

Paris 27 (A.A.) — 27 teşrinisani sabah tebliği:

Gece kayde değer hiç bir hadise olmamıştır.

Paris 27 (A.A.) — Havas ajansı askerî vaziyet hakkında şu malûmatı veriyor:

Havanın fenalığından dolayı hiç bir hava faaliyeti olmamış ve cephede ehemmiyetli bir hadise kaydedilmemiştir. Moselle'in şarkında, Almanlar tarafından iki küçük taarruz yapılmış olmasına rağmen, keşif kolları faaliyeti bile hafif bir durgunluk geçirmektedir. Bitche'nin şarkı ile küçük Vosgesler Almanlar tarafından yapılan ufak taarruzlara sahne olmuştur.

Diğer taraftan haber verildiğine göre, Nomans Land'da iki kilomtre ilerliyen Fransız keşif kolları bir Alman keşif koluna tesadüf etmişlerdir. El bombaları taarruzundan sonra, her iki müfreze de geri çekilmiştir. Umumî noktai nazardan, Alman kumandanlığının, Hollandaya taarruz projesinden katiyen sarfınazar ettiğini gösteren hiç bir emare yoktur.

Hollanda ve Belçika hududlarında yapılan tahşidat hep ayni vaziyeti muhafaza etmektedir.

Almanya Yugoslavyadan Pamuk alacak

Belgradda Alman sermayesile bir şirket teşkil edildi

Paris 27 (A.A.) — Petit Parisien gazetesinin Belgrad muhabiri, Alman sermayesile teşkil edilmiş olan bir anonim şirketin Belgradda tescil edildiğini bildirmektedir. Pek geniş olan faaliyet sahası, bilhassa Yugoslavyada pamuk ticareti ve ziraat, ziraî mahsulât ve maadin sahsını ihtiva etmektedir.

Ayni muhabir, Politika gazetesinin bir haberini de bildirmektedir. Bu haberde Almanyanın cenubî Sırbistanın altı eyaletinde Yugoslav pamuğu istihsalâtını tezyide matuf bir plân hazırladığı bildiriliyor. Cenubî Sırbistanda esasen pamuk ziraati mükemmel bir haldedir.

Politika gazetesine göre, geçen ilkbaharda bir Alman heyeti, Belgradda bulunduğu sırada taslağı vücuda getirilmiş olan plâna göre her türlü pamuk istihsalâtı tekrar Almanyaya ihraç edilecektir.

Almanyanın San Francisco konsolosunun tavsiyeleri

Portland (Oregon) 27 (A.A.) — Almanyanın San Fransiscodaki general konsolosu yüzbaşı Fritz Wiedman, gazete muhabirine vaki beyanatında Amerikan tabiiyetindeki Almanlara iyi bir Amerikan vatandaşı olarak hareket etmelerini ve Alman - Amerikan cemiyeti haricinde kalmalarını tavsiye etmiştir.

Mumaileyh, bu cemiyetin Almanyaya yakışır olduğunu fakat demokrat bir memlekete yakışmamakta bulunduğunu söyliyerek bu cemiyeti yeniden takbih etmiştir.

Irlanda tedhişçileri

Ecnebilerin ajanı telâkki edilmeleri isteniliyor

Londra 27 (A.A.) — Daily Herald gazetesi, Irlanda tedhişçilerinin suikasdlerine devletin emniyetine karşı yapılan harekât nazarile bakılabileceğini ve faillerinin ecnebilerin ajanı telâkki edilerek bu telâkkiye göre cezaya çarpılabileceklerini yazmaktadır.

Uzak şarkta

Japonya istikrar teminine azmetmiş

Tokyo 27 (A.A.) — (D. N. B.): Bahriye Nazırı Yoşida gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«Japonyanın batı Pasifiğindeki millî menfaatlerini korumak Japon filosunun en mühim meşgalesidir. Japonya Avrupa ihtilâfına müdahale etmemekte berdevam olmakla beraber, Japon bahriyesi beynelmilel vaziyetin inkişafını alâka ile takip etmektedir. Japonya Uzak Şarkı istikrar ettirmeğe azmetmiştir.»

Japon siyasî mahfilleri bu beyanatı Amerikaya cevap olarak telâkki etmektedirler. Bu mahfiller, Japonyanın bilhassa başka devletlerin tazyiki altında Çindeki icraatına nihayet vermek ve yahut elde edilen muvaffakiyetleri terketmek tasavvurunda olmadığını bildiriyorlar.

Âyan ve Mebusan meclisleri fevkalâde içtimaa çağrıldılar

Paris 27 — Âyan ve Mebusan meclisleri perşembe günü fevkalâde içtimaa davet edildiler.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Türkiyedeki ekalliyetlerin bir muvaffakiyet sırrı

İşimde geç kalmıştım. Akşamın ilerlemiş bir saatinde Beyoğlu caddesine çıktım. «Hafif birşey yiyeyim; midemi şişirmiyeyim!» düşüncesile «ayak üstü» lokantalarından birine girdim.

İstanbullu olmıyan karilerim bunları belki bilmedikleri için tarif edeyim:

Garp şehirlerinden bir çoklarında olan bir usul, son zamanlarda bizde de taammüm etti: Modern manzaralı dükkânların dış ve iç vitrinlerinde, tuzlusundan ekşisine ve tatlısına kadar muhtelif yemekler teşhir ediyorlar. Kasaya para ödemek suretile marka alıyorsunuz. İsterseniz bira, ayran, sütlü kahve vesaire de içebiliyorsunuz. Fakat öyle uzun uzun koltuklara kurularak değil. Ayak üstü yer gibi, yüksek bir masanın başındaki yüksek iskemleye - tünek vaziyetinde - ilişerek...

Bunlar, faal şehirlerin itiyadları...

Ekalliyetlere mensup olan mal sahibi ile tanışıyorduk. Selâmlaştık. Yanıma geldi.

— Maşallah... - dedim. - Bu saatte bile epey kalabalık var... İyi iş yapıyorsunuz... Hattâ rakibleriniz açıldığı halde yine faaliyetinize sekte vurulmadı...

— Evet... - dedi. - Hattâ daha büyük ve pasaj halinde, iki caddeye nazır bir dükkân da muvaffak olur... Yepyeni bir sistemi tedkik ettik... O da yürüyebilir.

— Otomatik mi?... - diye sordum.

— Hayır... Bilhassa Amerikanın kesif şehirlerinde muvaffak olan otomatik lokantalar Balkanlarda fena netice veriyor... Atinada bir müteşebbis bu yüzden iflâs etti. Bizim bu Yakın Şarkta .....

.....

Benim hiç bilmediğim ve Türk muhitinde de asla işitmediğim mevzulara girmişti. Diğer muhavere zeminlerinde bizlere kıyas edilirse ihtimal ki pek yaya, pek sade suya olan bu dükkân sahibi, bu bahsi, mukayeseli şekilde biliyordu.

Şurada burada akrabası var... Onlardan mektuplar alıyor: «Alber Belgradda şu tip bir dükkân açtı, rakibleri zuhur edinceye kadar parsayı topladı.» diye kendisine bildiriyorlar. O da burada onun bir benzerini açıyor. Muvaffak oluyor. Para kazanıyor. Fakat bu tarzdan istifade eden biricik insan o değil... Ticarette muvaffak olan museviler, rumlar, ermeniler yahut frenkler aşağı yukarı hep bu usul istihbarattan istifade ediyorlar.

— Türkiyede, ferdî teşebbüste, ekalliyetler, Türklere kıyasla niçin daha fazla ilerliyorlar?

Bu sualin başlıca cevabı: «Beynelmilel temaslar» dır.

Yabancı memleketlerde akrabaları, ahbabları var. Oralara seyahat ediyorlar; onlarla mektuplaşıyorlar. Bir yerde tutan tecrübeyi burada tekrarlıyorlar. «Amerikayı ikinci defa keşfetmelerine» lüzum kalmadan, adaptasyon şeklile para gayesine ulaşıyorlar.

Tevfik Fikretin oğlunu, Amerikada tavattun etti diye kabahatlı buluyorduk. Halbuki, öyle sanırım, memleketimizin dahilî ferdî teşebbüsünü yola sokmak için, bir piştar sınıfımızın, - keşif kolu şeklinde - dış memleketleri yoklaması lâzımdır.

Hiç değilse, on, on beş bin liradan yukarı servetcikle bir işe girişecek Türk vatandaşının, sermayeyi kediye yükletmemek üzere, bir kaç yüz lira ile Balkanlarda bir dolaşma yapması ve ondan sonra işe başlaması...

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Vapurlardaki oparlörler kalkacak mı?

Azadan biri bu hususta bir takrir verdi

Umumi meclis, dün Vali ve Belediye Reisi Dr. Lûtfi Kırdarın reisliği altında toplanmıştır. Âzadan B. Hayri ehemmiyetli bir hastalık geçirdiğinden meclis namına B. Hüsnü ve Dr. Rizanın ziyaretinde bulunmaları kararlaştırıldıktan sonra Elektrik, Tramvay ve Tünel idaresi mürakipliğine elektrik mühendisi B. Haşim Altanın intihabı hakkındaki Riyaset divanı mazbatası okunarak kabul edildi. Riyaset makamından gelen teklifler, alâkadar encümenlere havale edildikten sonra Koskada inşa edilecek mektep binası arsası hakkındaki mazbata okunarak kabul edildi. Bu mazbataya göre, arsa sahiplerinin istedikleri bedel reddediliyordu. Mazbata kabul edilmiştir.

Halkın Belediyeden alacağı olan istimlâk borcunun ödenmesi için Bankalar istikrazından yüz bin liranın münakalesine ait Bütçe encümeni mazbatası okunarak kabul edildi. 939 bütçesinde istimlâk borçları için 38 bin liralık bir tahsisat vardı. Bu yeni münakale ile istimlâk borçlarının daha fazla miktarda ödenmesi imkân dahiline girmektedir. Kurbağalıderenin temizlenmesi ve mecralarının tamiri için 15,000 liranın bütçede münakalesi hakkındaki Bütçe encümeni mazbatası, hesap işleri memurları kursu hakkındaki Kavanin ve Mülkiye encümeni müşterek mazbataları ile kurs talimatnamesi okunarak kabul edildi. Talimatnamede, memurların kurslara devam şartları ve imtihanları kazanıp kazanamıyacaklarına göre tabi olacakları muameleler hakkında sarih hükümler vardır. Kurslar her sene ağustostan itibaren sekiz ay müddetle devam edecektir. Kursların devam ettiği müddet zarfında muallimlere yüzer lira ücret verilecektir.

Sarıyer pazar mahallinin sinema ve tiyatro yeri olarak kiraya verilmesi hakkındaki Mülkiye encümeni mazbatası da kabul edildikten sonra, vapurlardan oparlörlerin kaldırılması hakkında âzadan B. Fuad Fazlının takriri Mülkiye encümenine verildi. Meclis çarşamba günü toplanacaktır.

Fransızlara satacağımız tütünler

Fransız hükûmeti gönderilen nümuneler üzerine bir münakasa açtı

Geçen ay içinde Fransızlar, memleketimizden külliyetli mikdarda tütün almak için bazı teşebbüslerde bulunmuşlardı. Türk tütünlerinin her cinsinden örnekler hazırlanarak Fransaya gönderilmiştir. Öğrenildiğine göre Fransız hükûmeti, gönderilen tütün nümunelerini esas tutarak bir münakasa açmıştır. Yılbaşına doğru münakasanın neticeleneceği ve derhal satışlara başlanacağı ümid edilmektedir.

Fransızların ne mikdarda tütün mübayaa edecekleri katî surette malûm değilse de Fransaya ihracatın senevî 500 bin lirayı bulacağı söylenmektedir. Diğer taraftan Almanya - Polonya harbi patlamadan önce Leh rejisi tarafından sipariş edilen tütünler de bu memlekete tamamen sevkedilmiştir. Yalnız bir firma, tütünlerini geri çekmiştir. Polonyaya satılan tütünlerin bedelleri hâlâ ödenmediğinden hükûmet bu işle alâkadar olmaktadır.

iki âşık

Lâlelideki yaralama vakası nasıl olmuş?

Bir hafta evvel Lâleli civarında sokak içinde geceleyin Behram adında birini arkasından dört tabanca kurşunile ağır surette yaralamaktan maznun olarak yakalanan Celâl hakkında zabıta tahkikatı ikmal edilmiş, Celâl dün Adliyeye verilmiştir. Kendisi müddeiumumilikte verdiği ifadede suçunu inkâr ederek Behramın vurulmasile alâkası olmadığını ileri sürmüştür. Fakat şimdiye kadar yapılan tahkikat neticesinde elde edilen deliller, Celâlin, bu vakanın faili olduğunu göstermektedir.

Tahkikata göre Behramla Celâl akrabadırlar ve Behram sık sık Celâlin evine gitmektedir. Son zamanlarda Behramın evine Perihan adında bir genç kız da gelip gitmeğe başlamış ve Celâl ile Perihan sevişerek evlenmeğe karar vermişlerdir.

Perihanı seven Behram ise genç kızın Celâl ile evlenmesine mâni olmaktadır. Vaka gecesi Behram evine giderken Lâleli civarında Celâle tesadüf etmiş ve Celâl kendisine misafir olacağını söylemiştir.

Perihan yüzünden aralarında rekabet bulunan bu iki genç sokakta giderlerken kavgaya tutuşmuşlar ve bir aralık Celâl tabancasını çekmiş, Behram kaçmağa başlamış, Celâl de arkasından dört el ateş ederek kendisini vurmuştur. Şimdiye kadar yapılan tahkikat bu neticeyi vermiştir. Celâl dün ikinci sorgu hâkimi tarafından sorguya çekilerek tevkif edilmiştir.

Karilerimizin mektupları

"Üç aylık,, maaş sahibi bir bayanın şikâyeti

On bir lira küsür kuruş aylık alan bir dulum. Üç aylığımın tutarı 34 lira küsür kuruştur. Aylıklarımı Emlâk bankasından alıyorum. Aylıklarını maliyeden alan emsalim ayın dört nihayet beşinci günü aylıklarını aldıkları halde gün ve saat tayin edilmek suretile elime verilen yeşil pusla mucibince banka maaşımı ayın on dördüncü günü verecek. Bugün ise en yüksek maaş alanlara mahsus olan gündür. Otuz küsür lira alanla üçyüz, dörtyüz küsür lira alanların bir tutulması doğru mudur?

Bay memurun işi pek fazladır. Bu tehirin sebebini sorarsanız surat asar ve hiç de mukni olmıyan kestirme bir cevap verir. Meselâ: «Siz gününüzde geliniz efendim» der. Maaşınızın derecesi gününde giderseniz yeşil pusladaki tarihe bakarak «niçin erken geldiniz» muahazesinde bulunur. Onu da tecrübe ettim.

İntizam, gün ve saatle tediyat, hepsi iyi amma ben ay başını iple çekiyorum. Aylıklarımı da tamamı tamına değil, iskonto ile bankadan aldığıma nazaran banka da, aylıklarımı, emsalimin maliyeden aldıkları gün vermeğe mecbur değil midir? Fazla geçen günler için paramın faizini istemek hakkım yok mu?

Bu gelişi güzel gün tayini suretile aylıkların geç verilmesi yüzünden en başta kendim olmak üzere pek çok kimselerin cüzdanlarını banka ipoteğinden kurtarmak çaresini düşünüp aradıklarını görüyorum. Bankanın yüksek idare heyeti, dilerse, iskontolu aylıkları maliyenin tediye günlerinde vermek çaresini de bulacağına şüphe yoktur. Bunun, değerli gazeteniz vasıtasile bankanın muhterem direktörlüğüne arzedilmesini saygılarla dilerim.

Saliha Koban

Beş senedir bulunmıyan bir hırsız yakalandı

Emniyet ikinci şube memurları 5 senedir ortada görünmiyen sabıkalı bir hırsızı yakalıyarak adliyeye vermişlerdir. Sıtkı ismindeki bu hırsız Kadıköyde, Şişlide bir çok evlere girerek elektrik tesisatını değiştireceği iddiasile hırsızlıklar yapıp savuşmuş, fakat son girdiği evde elektrik lâmbasını değiştirdikten sonra kaybolunca lâmbadaki parmak izleri sabıkalıların parmak izlerine tatbik edilerek bu hırsızın Sıtkı olduğu meydana çıkarılmıştır. Sabıkalı hırsız suçlarını itiraf etmiştir.

Yarınki sayımızda:
HAFTANIN MİZAHI

Türk - Rumen ticareti

Yapılan anlaşma dün gümrüklere bildirildi

Yeni Türk - Rumen ticaret anlaşması metni, dün öğleden sonra gümrükler başmüdürlüğüne bildirilmiştir. Anlaşma 21 teşrinisaniden itibaren meriyet mevkiine girmiştir ve makabline de şâmildir. Anlaşmaya göre Romanya menşeli bazı mallar için ayrı ayrı konutenjanlar gösterilmiştir. Bu malların başlıcaları sellüloz, her nevi odun, kereste, mevaddı kimyeviye ve tıbbiye, mahrukat, her nevi madeni yağlar ve asfalttır.

Romanyanın diğer mahsulleri, bu arada mısır ve hububat için de hususi kayıtlar kabul edilmiştir ki bu emtıa, Türkiyeye, meriyette bulunan umumi ithal rejimine göre ithal edilecektir. Anlaşma, bir senelıktir. Temdidi için 1940 senesi eylûl ayı içinde iki hükûmetten biri teşebbüste bulunacaktır. Teşebbüs vaki olmazsa muahedename hükümden düşmüş olacaktır. Yeni Türk - Rumen ticaret anlaşmasına göre iki memleket arasındaki ticaret muamelelerinde menşe şahadetnamesi ve kliring esas tutulacaktır.

Sürp Agop mezarlığı

Bir heyet dün arsanın vaziyetini tesbit etti

Sürp Agop mezarlığı hakkında İstanbul Belediyesile Ermeni mütevellileri arasında hukuk mahkemesinde cereyan eden muhakeme neticesinde mezarlığın İstanbul Belediyesine aid olduğuna hükmedilmişti. Bu suretle Belediyeye intikal eden mezarlık arsasında Prost plânına göre lâzım gelen toprak tesviyesi vesaire yapılacağı cihetle, ileride her hangi bir hak iddiasına mahal kalmaması için mezarlığın bugünkü vaziyetinin tesbitine lüzum görülmüştür. Bunun için İstanbul onuncu hukuk mahkemesi hâkimi, Belediye mühendisi B. Emin, Belediye avukatı B. Hasan Fehmi ve adliye doktoru B. Enver Karandan müteşekkil bir heyet Sürp Agop mezarlığına giderek tedkikler yapmış, bazı çukurlar kazılarak cesed bakiyeleri çıkarılmış ve arsanın mezarlık olduğu tesbit edilmiştir. Mezarlığın bugünkü halile birkaç fotoğrafı da çekilmiş, mezarlık arsasının yakında bulunan bir kaç dükkânla bir gazino binası oradaki kilisenin iradı addedilerek arsadan ayrılmıştır.

Bu şekilde tesbit edilen arsada Prost plânının tatbikatına geçilince arsanın köşesinde bulunan Fransız hastanesinin arka taraftaki kapısı da kapatılacaktır. Keyfiyet hastane idaresine tebliğ edilecektir.

Almanyadan getirilecek vapurlarımız sigorta ettirilecek

Doğu ve Egemen vapurlarının limanımıza getirilmesi işi yine müşkül bir safhaya girmiştir. Mayn harbinin şiddetlenmesi, Denizyolları umum müdürlüğünü bazı ihtiyati tedbirler almağa sevketmektedir. Gemilerin getirilmesine katî surette karar verildiği takdirde vapurlar ve mürettebat, bir İngiliz sigorta firması tarafından sigorta edilecektir.

SOHBET

Sözden söze

ÜSTAD.— Hiçbir üstad tanımaksızın yetişmek istiyen genç sanatkârdan pek hayır ummam: her şeyi kendi yaratmağa kalktığı için belki hiçbir şey yapamaz ve nefsine güvenme sandığı gururu ile mahvolur gider. Her insan oğlunun, her hangi bir işte, etrafın tesirine, yardımına ihtiyacı vardır.

Fakat üstada pek bağlı olanlardan hoşlanmam. Hani annelerinin etekleri dibinden ayrılmıyan, öyle yaşlanıp giden insanlar vardır, «ana kuzuları» derler; bazı sanatkârlar da onlar gibi «üstad kuzuları» olurlar, üstadlarının çevresinden ayrılmaz, daima onların yolundan gitmek isterler.

Üstadın asıl kıymeti, belki asıl hayırlı tesiri, inkâr edildikten sonra başlar. Ondan öğrendiklerimiz arasında bize gerçekten yarıyacak olan kısım tamamile bizim olmuştur; o kadar ki onu dünyaya kendimizle beraber getirmediğimizi, sonradan başkasından öğrendiğimizi farkedemeyiz. İşte hayırlı tesir, işte yaratıcı tesir!...

«Ana kuzusu» olmak, çocuklardan ziyade annelerinin kabahatidir: çocukları onlar bırakmaz. «Üstad kuzusu» olmak da, bunun gibi, çoğu zaman üstadların yüzündendir. Tilmizlerinin yakasını bir türlü bırakmak istemezler; bir takım iltifatlarla, hattâ bazan müdaheneyi, kelimenin kötü manası ile politika'yı andıran hareketlerle onları daima kendi çevreleri içinde bulundurmak isterler.

Bana öyle geliyor ki bu üstad olmak, üstad diye tanınmak hevesinde nefse itimadsızlığın büyük bir hissesi vardır. Tilmiz yolunu kendi kendine bulabileceğinden şüphe edip bir üstadın eteğine yapışır ama üstad da, bulduğu yolun doğruluğundan tamamile emin olmadığı için mütemadiyen tilmizlerinin tasvibine muhtaçtır. Etrafında kimseyi göremeyince, her zaman alkışlanmayınca etrafından şüpheye başlar. Gerçekten kuvvetli adam, şahsiyetini edindikten sonra, üstadsız ve tilmizsiz, yapayalnız yürüyebilen adamdır.

(Daima bağlı bulunabileceğimiz üstadlar da vardır: başka devirlerden veya başka memleketlerden seçtiklerimiz. Onların tesiri, mensup olduğumuz zamanın ve cemiyetin tesiri ile tadil edildiği için, tilmizin şahsiyetini ezemez. Bunun için bugünkü Türk şairleri, muharrirleri, bütün sanatkârları belki en iyi vaziyettedir: üstadlarını tabiî bir surette başka devirlerden ve başka muhitlerden seçebilirler. «Bizim şairlerimizle, bizim sanatkârlarımızla meşgul olacağınıza Frenklere itibar ediyorsunuz!» diye siteme kalkanlara en çok bu yüzden kızıyorum: gençleri, öldürücü bir tesire mahkûm etmek istiyorlar... Böyle haricin tesiri ile vücude getirilecek eserler millî olmazmış!... O da söz!... Fransızların, Yunan tesirinde inkişaf eden klâssik edebiyatları, Alaman tesirinde inkişaf eden romantik edebiyatları millî değil midir? Bir edebiyatın millilik vasfı zorla değil, belki farkına varılmadan elde edilir.)

II

MEKTEP, ESER. — Romantismadan hoşlanmadığını, o cereyanın iddiaları arasında tenkid edilmiyecek hiç bir şey olmadığını söylüyordu. Arkadaşı birkaç büyük romantik eser zik-

Nurullah ATAÇ

(Devamı 7 nci sahifede)

Bay Amca ve yeni bir ada!...

— Bay Prost İstanbullulara yeni bir ada kazandırıyor bay Amca...

... Hani Boğaziçinde, Kuruçeşmenin önünde bir küçük kömür adası vardır a!...

... İşte orasını pek beğenmiş, ille burası temizlensin, paklansın, imar edilsin, demiş!...

... Tahminine göre o ada dünyanın en güzel bir eğlence yeri olabilirmiş!... Olur mu dersin?...

B. A. — Neden olmasın, mimarla belediye bir olduktan sonra kömürlük seyran olur!...

Yeni bir Avrupa

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Almanyanın da yeni bir ruhla mutasıf olarak bugün bir ham hayal gibi görünen bu yeni Avrupanın teşkiline iştirak edeceğini ümid ediyorum. Yeni ve daha iyi bir Avrupa teşkil edebilmek için evvelemirde harp hedefimize ermekliğimiz, harbi kazanmaklığımız lâzımdır.

Amerikadaki alâka

Vaşington 27 — İngiltere Başvekilinin nutku Amerikada 280 radyo merkezi tarafından neşredilmiş ve büyük bir alâka ile dinlenmiştir. Nutuk her tarafta mühim akisler yapmıştır.

Amerika mahafili Amerikanın harpten sonra dünya sulhuna yardım etmeğe hazır olduğunu bildirmektedir. Gazeteler nutku tasvip ediyorlar.

Diplomasi mahafil İngiliz Başvekilinin izah ettiği sulh hedeflerini tasvip ederek bunun Amerika Cümhurreisile Hariciye Nazırının fikirlerine tevafuk ettiğini söylüyorlar. Yine bu mahafile göre İngilterenin mayn tehlikesini izale edeceği hakkında verilen teminat endişeleri bertaraf etmiştir.

İngiliz gazeteleri nutku alkışlıyor

Londra 27 — Bütün İngiliz gazeteleri B. Chamberlain'in nutkunu alkışlamaktadır. Şimdiye kadar İngilterenin harp gayelerini ilân etmesini istiyen muhalif Mançester Gardiyan, News Chronicle gibi gazeteler nutuk hakkında uzun makaleler yazmışlardır. Mançester Gardiyan diyor ki:

«Başvekil çok mühim sözler söyledi. Nutuk her tarafta mühim akisler yapacaktır. Başvekil maksadımızın ne egoist, ne emperyalist olmadığını anlatmıştır. Bu defaki sulh konferansı da Versay konferansı gibi olmayacak, burada serbes münakaşalar cereyan edecektir. Bitaraf devletler de konferansa iştirak edebileceklerdir. Hulâsa yeni bir Avrupa kurulacaktır.»

News Chronicle diyor ki: «B. Chamberlain harp ve sulh maksadlarımızı açıkça anlattı. Sulh gayelerimiz, harp gayelerimiz temin edilmeden elde edilemez. Evvelâ memleketinde merhametsizce hareket eden, bitarafların hukukuna riayet etmiyen bir sistemi yıkmak lâzımdır.»

Daily Telegraph nutku, harptenberi irad edilen en mühim nutuk addetmektedir.

KÜÇÜK HABERLER:

★ İstanbul Basın Kurumu heyeti umumiye reisliğinden: Heyeti umumiyenin 23 İkinciteşrin 1939 tarihli toplantısında tesbit olunan ekseriyetle Kurum, Türk Basın Birliğine iltihak etmiştir. Bu iltihak, Kurum emvalinin tesis yolile Birlikçe idaresini ve Kurumun bütün hukuk ve vecibelerinin Birlikçe kabulünü tazammun etmektedir. Keyfiyeti nizamname hükmünce ilân ederiz.

★ Ortaköyde bir kahvede oturan Hayim, Bohor ve Agop isimlerinde üç ahbab bir aralık kavgaya tutuşmuşlar, Hayım ile Bohor bir olarak Agobu başından yaralamışlardır.

★ Heybeliadada yeni yapılmakta olan hastanenin temel hafriyatında çalışan Rıza ve Ali isimlerinde iki amele şakalaşırlarken, Rıza elindeki kazma ile Alinin yaralanmasına sebep olmuştur.

★ Yüzde yedi buçuk faizli 1934 senesi ikinci sıra Türk borcu tahvillerinin 25 teşrinisani 1939 taksiti ödenmeğe başlanmıştır.

★ Yapağı ve tiftik ihracatçılar birliği nizamnamesini hazırlıyan komite, dün de ticaret odası salonlarında toplanmış, geç vakte kadar müzakerelerde bulunmuştur.

★ Evvelki gün Köstenceden gelen Daçya vapuru yolcularından Mardiros ve karısı Annanın vaziyetinden şüphe eden gümrük muhafaza memurları, araştırma neticesinde kaçak on parça bluz ve masa örtüsü, bir para çantası ele geçirmişlerdir.

★ İnhisarlar idaresinin şimdiki binadan Yılbaşında taşınacağını yazmıştık. İnhisarlar, Galatada Alemdarzade Hanına taşınacaktır. Bu hususiaki hazırlıklara başlanmıştır.

★ Vilâyet pasif koruma komisyonu dün Vali muavini B. Halûk Nihadın reisliği altında toplanmıştır. İçtimada alâkadar daire şefleri ve kaymakamlar bulunmuşlardır. Pasif koruma talimatnamesinde son defa yapılan tadiller gözden geçirilmiş ve muvafık görülmüştür. Talimatnamede halkın riayet edeceği esaslar vardır. Bu talimatname beş yüz bin nüsha olarak basılarak her eve dağıtılacaktır.

★ İstanbul esnaf cemiyetleri idare heyetleri, dün öğleden sonra, Birleşik Esnaf cemiyetleri reisi B. Kâzım Yorulmazın riyaseti altında senelik toplantısını yapmıştır. Geç vakte kadar süren içtimada, her cemiyet idare heyetinin senelik mesai raporu okunmuş, ve yeni bütçesi müzakere edilmiştir.

Toplantıda, Esnaf cemiyetlerinin inkişafı, esnaf ailelerine yardım ve Esnaf hastanesinin randımanını arttırmak için yapılan paraca yardımın çoğaltılması işleri de görüşülmüş ve bir çok temenniler kabul edilmiştir.

Nafia Vekilinin tedkikleri

Evvelki gün şehrimize gelen Nafia Vekili general Ali Fuad Cebesoy dün sabah saat 11 de Taksimde Yüksek mühendis mektebine gelmiş; mekteb müdürü B. Osman Tevfik ve mekteb profesörleri tarafından karşılanmıştır. Nafia Vekili, mekteb hakkında verilen izahatı dinlemiş; mektebin ihtiyaçlarını sormuş; tevsi edilecek lâboratuvarlar hakkında malûmat almıştır. Bu sırada Vali Dr. Lûtfi Kırdar da mektebe gelmiş; Nafia Vekiline mülâki olmuştur. Nafia Vekili ile Vali, mektepte profesörler ve talebe ile birlikte öğle yemeğini yemişlerdir.

Saat 13,5 da Nafia Vekili ile Vali, mektepten ayrılmışlar ve Taksim bahçesine gelmişlerdir. Dr. Lûtfi Kırdar, bahçedeki yeni gazino binası hakkında Nafia Vekiline izahat vermiştir. Bundan sonra general Ali Fuad Cebesoy ile Dr. Lûtfi Kırdar birlikte Yıldızdaki Nafia teknik mektebine gitmişlerdir. Nafia Vekili, teknik mektebini ve buradaki inşaatı tedkik etmiştir. Nafia Vekili, bugün Ankaraya dönecektir.

Galib Afganinin muhakemesi

Perapalas otelinde üç ay parasız kalmak ve otel sahibinden de para almaktan maznun olarak sekizinci ceza mahkemesinde muhakeme altına alınan Yemenli Galib Afganinin muhakemesine dün devam edilmiştir. Bu celsede, Galib Afganinin ötedenberi kahve ihracı işlerinde vekâletini yaptığını iddia ettiği Yemen veliahdı Seyfülislâmdan kendisine gönderilen arapça bir mektubun tercümesi okunmuş, bu mektupta Galib Afganiye muvaffakıyetler temennisinden başka bir şey olmadığı görülmüştür. Şahid olarak dinlenmesine karar verilen Perapalas oteli kabul bürosu şefi Montero hasta olduğu hakkında rapor göndererek mahkemeye gelmediğinden kendisinin gelecek celsede dinlenmesine karar verilerek muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Parti kaza kongreleri

Parti kaza kongreleri 5 birincikânunda başlıyarak 31 birincikânunda bitecektir. Kongrelerin günleri şunlardır:

5 Beşiktaş, 9 Beyoğlu, 10 Çatalca ve Sarıyer, 11 Eminönü, 12 Fatih, 16 Üsküdar, 17 Kadıköy ve Bakırköy, 23 Beykoz, 24 Adalar ve Şişli, 25 Silivri, 26 Yalova, 30 Kartal, 31 Eyüp.

Finlândiya, Sovyet Rusyaya cevap veriyor

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hakikî bir ültimatom mevzuubahs olmamakla beraber, Rusyanın hattı hareketi, bu sefer, blöften ziyade harbe müteveccih görünmektedir.

Kızılordu hududu geçti mi?

Kopenhağ 27 (A.A.) — Politikenman Helsinki gazetesi, Kızılordu muhafızlarının, bugünlerde Finlandiya hududunu geçtiklerini ve Fin askerleri tarafından püskürtüldüklerini, ihtirazî kayıtlarla haber veriyor.

Kızılordu askerî tayyareleri, Carelie sahilinde her gün keşif uçuşları yapmaktadırlar. Bunlardan bir çoğunun, Fin hava dafi bataryaları tarafından düşürüldüğü söylenmektedir.

Finlandiyada bir gazete tatil edildi

Helsinki 27 (A.A.) — Hükûmet, Başvekil aleyhindeki mükerrer hücumlarına binaen Suoemen gazetesini tatil etmiştir .

Sovyet Rusyada amele teşekküllerinin kararı

Moskova 27 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor: Moskova radyosu, «Finlandiya hükûmeti, Sovyet notasını aldıktan sonra, bundan icab eden netayici istihraç etmesi» lâzım geldiğini ilân etmekte ve diğer taraftan Sovyet İttihadı dahilindeki bir çok amele teşekküllerinin bu sabahki bir toplantıda Finlandiya aleyhinde karar suretleri kabul ettiklerini ilâve eylemektedir. Bu karar suretlerinin başlıca mevzuu şudur:

«Finlandiya milletinin itimadına mazhar olmıyan Finlandiya hükûmeti, Sovyet hükûmetini tahrik etmiştir. Hükûmetimizin ilk davetine icabete hazırız.»

Bütün karar suretleri şu cümle ile bitiyor: «Yaşasın yenilmez Kızılordumuz.»

Londra 27 — Sovyet gazeteleri Finlandiyaya karşı şiddetli neşriyatta bulunmaktadır. Gazeteler: «Artık sabrımız tükendi» diyorlar.

Mecliste

Ticaret Vekili pazarlıksız satış kanununu tedkik edeceğini bildirdi

Ankara 27 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Dr. Mazhar Germen'in başkanlığında toplanmış ve celsenin açılışını müteakib söz alan Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu, şu beyanatta bulunmuştur:

«İstanbul mebusu B. Rânâ Tarhan arkadaşımızın pazarlıksız satış kanunu hakkında Dahiliye Vekilile Ticaret Vekâletine tevcih edilmiş şifahi bir sual takriri vardır. Dahiliye Vekili arkadaşımız seyahatte bulunuyorlar, bendeniz de çok müstacel işler karşısında henüz bu kanunu tedkik etmeğe imkân bulamadım. On beş gün tehirini rica ederim.»

Ticaret Vekilinin bu talebi tasvib edilmiş ve ruznameye geçilmiştir.

Meclis, Reisicümhur ve Büyük Millet Meclisi bütçelerine munzam tahsisat verilmesi hakkındaki kanun lâyihasını kabul etmiş ve arzuhal encümeninin 25 haziran 1938 tarihli haftalık karar cetvelindeki bir kararın umumi heyetçe tedkik edilmesine dair sabık Yozgad mebusu B. Emin Draman tarafından verilen takriri müzakere eylemiştir. Sabık bir mebusa ait takririn Meclisçe müzakere edilip edilemiyeceğine ait usul meselesi üzerinde geçen müzakereden sonra bu cihetin tayini için takrir teşkilâtı esasiye encümenine tevdi edilmiş ve çarşamba günü toplanmak üzere müzakereye nihayet verilmiştir.

Tütünlerimiz

Fransa ve İngiltere bu sene fazla miktarda tütün alacak

Ankara 27 (A.A.) — Ticaret Vekili B. Nazmi Topçuoğlu 22 sonteşrin tarihinde Anadolu ajansına yapmış olduğu beyanatta:

Ege mıntakasında, tütün piyasasının kânunuevvelin birinci cuma günü açılacağı ve şimdiye kadar mahsulün müstahsile kazanç bırakacak şekilde satılmasını icap ettirdiği tedbirleri almadan piyasanın açılmasına müsaade edilmesinin, bizzat müstahsilin de menfaatine aykırı olacağı tebarüz ettirilmiş ve istihsal âleminin menfaatlerini siyanet için esaslı tedbirlere tevessül olunduğu da ilâve edilmişti.

Haber alındığına göre bu esaslı tedbirler cümlesinden olarak, Fransa rejisi tarafından şimdiye kadar senede «4,5» milyon frank gibi cüzi bir miktarda satın alınan Türk tütününe mukabil bu sene «100» milyon franklık Türk tütünü mübayaasına karar verildiği Ticaret Vekâletine bildirilmiştir.

Türk tütününün istikbaldeki satışı için de bir emniyet ve istinat âmili teşkil edecek olan bu karar alâkadar mahafilde memnuniyetle karşılanmıştır.

Diğer taraftan bize verilen malûmata göre, İngilizler tarafından da Fransız mübayaasından daha çok yüksek miktarda tütün satın alınması için karar verilmek üzere olduğu ve bunun da yakında tahakkuk etmesi ihtimali bulunduğu anlaşılmaktadır.

Küçük Memleket haberleri

Muğla 27 (A.A.) — Bu sene Bodrumda mandalina mahsulü çok bol ve mahsul iridir. Her yıl mahsul artıyor. İleri yıllarda istihsalin 20 milyon adede varacağı umuluyor. Bu yılın sevkiyatı başlamıştır. Mandalinaları İstanbul istihlâk ediyor. Satışlar geçen seneden daha müsaittir.

★ **İzmir** 27 — Ayrı ayrı binalarda bulunan posta ve telgraf merkezlerini birleştirmek için 200,000 lira sarfile bir posta ve telgraf merkezi binası inşa edilecektir. Bunun için Pasaport karşısındaki arsa münasib görülmüştür.

Köy enstitüleri

Kanun projesi, mütalâaları alınmak üzere Vekâletlere gönderildi

Ankara 27 (Telefonla) — Maarif Vekâleti tarafından hazırlandığını bildirdiğim köy enstitüleri kanunu projesi mütalâaları alınmak üzere alâkadar Vekâletlere gönderilmiştir. Bu projeye göre köy enstitülerine yalnız tam devreli köy mekteplerini bitiren çocuklar seçilerek alınacaktır. Enstitüler muhtelif şubeleri ihtiva edecektir. Bunlardan yalnız öğretmen şubesi projenin metnine alınmış, diğer şubelerin tesbiti Maarif Vekâletinin takdirine bırakılmıştır .

Öğretmen şubeleri için tahsil müddeti beş sene olarak kabul edilmiştir. Enstitülerde tahsillerini bitirerek öğretmen tayin olunacaklar Maarif Vekâletince gösterilecek yerlerde 20 sene müddetle çalışmağa mecbur olacaklardır.

Kendilerine ayda 20 lira ücret verilecek, muvaffakiyet gösterenlerin ücretleri onbeşinci ders yılı başında 40 liraya çıkarılacaktır. Ayrıca vazifeye başladıkları zaman 60 lira sermyeden başka her nevi zeriyatta bulunabilmelerini temin edecek tohum, ziraat alâtı vesaire meccanen verilecektir. Ücretlerden hiçbir vergi kesilmiyecektir.

Projenin bir maddesine göre gelirleri, her sene Maarif Vekâleti bütçesine konulacak tahsisattan ve öğretmenlerin ücretlerinden kesilecek yüzde birlerden vesaireden temin edilmek üzere hükmî şahsiyeti haiz köy öğretmenleri tekaüt sandığı, sağlık ve içtimaî yardım sandığı kurulacaktır.

Enstitülerin her türlü masraflarına karşılık olmak üzere de 939 yılı Maarif Vekâleti bütçesine 602.000 küsur lira fevkalâde tahsisat konulacaktır.

Karadeniz limanlarında inşa edilecek rıhtım ve dalgakıranlar

Ankara 27 (Telefonla) — Ereğli, Samsun ve Trabzon limanlarında dalgakıran, rıhtım, Amasra ve İnebolu limanlarında tahkim ve tahmil suretile dalgakıran, Zonguldak ve İskenderun limanlarında da rıhtım, iskele vesaire yapılması hakkındaki kanun projesi Meclise sevkedilmek üzere bugün Başvekâlete verilmiştir.

Bu proje ile istendiğini evvelce bildirmiş olduğum 27 milyon liralık tahsisatın mühim bir kısmı Zonguldak limanına harcanarak burası Karabük ve havzai fahmiyenin bütün ihracatını karşılayacak asrî tesisatla techiz olunacaktır.

★ **İzmir** 27 — Kasaplık hayvan ihracatının serbes bırakılması üzerine Yunanistandan bazı tüccarlar şehrimize gelmiş ve hayvan satıcılarile temasa girmişlerdir. Yılbaşına kadar Yunanistana yüz bin baş hayvan ihraç edileceği tahmin olunuyor.

İş saatlerinin artırılacağı doğru değildir

Ankara 27 (Telefonla) — İş dairesinden yaptığım tahkikata göre iş kanununun tadil edileceği ve bu arada mesai saatlerinin artırılacağı hakkındaki neşriyat doğru değildir. Bu maksadla kurulmuş bir komisyon da yoktur.

Verilen malûmata nazaran halen iş dairesinde müteşekkil iki komisyon vardır. Bunların birisi hafta tatili ve ulusal bayramlar kanunlarını birleştirerek yeni bir kanun projesi hazırlamakla meşguldür. Diğeri iş kanununun resmî iş yerlerinde ne suretle tatbik edileceğini ve bu yerlerin tabi olacakları murakabe usullerini gösterecek bir nizamname hazırlamaktadır.

YENİ NEŞRİYAT

Ev kadınının Yemek kitabı

Alaturka, alafranga her nevi yemek, tatlı ve pastaların nasıl yapılacaklarını gösteren bu kitap bayan Fahriye Nedim tarafından yazılmış, İnkılâp kitapevi neşretmiştir. İçinde bine yakın yemek tatlı ve pastanın yapılma tarzları gayet sade bir lisanla anlatılmaktadır. Fiati 100 kuruştur.

Teşekkür

İkinci prostat ameliyatımı büyük bir hazakat ve muvaffakıyetle yapan ve beni ıstıraptan kurtaran uroloğ doktor Ali Eşref Gürsele, muhterem Akşam vasıtasile alenen teşekkür ederim.

Yahya Yavaş

ŞEHİR TİYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 da
ŞEYTAN

«ALLAHIN BAHÇESİ ve KADINLAR HAPİSHANESİ» nin
başdöndürücü yıldızı VİVİANE ROMANCE
Bu perşembe akşamı SAKARYA Sinemasında
Dostoievsky'nin meşhur romanından iktibas ve
PİERRE BLANCHARD ile beraber yaratılan
KUMARBAZ
Büyük Fransızca sözlü filminde zevkin ve sevimliliğin kadını olacaktır.

Tiyatronun zaferi, Sinemaya temel oluyor. Aylardanberi Fransayı zevk ve takdirle yerinden oynatan
SACHA GUİTRİ'nin ölmez eseri
KADRİL
GABBY MORLAY - SACHA GUITRY
JACQUELINE DELUBAC
kudretlerile süslüyerek Fransız sinemacılığına bir şaheser hediye ettiler.
Bu eşsiz eseri siz de LÂLE'de Görmeye hazırlanınız.
BU PERŞEMBE AKŞAMI

Şehzadebaşı T U R A N sinemasında
29 Teşrinisani çarşamba gününden itibaren İstanbul muhitinin en kibar konforlu sinemasında bu sene Avrupadan yeni getirtilen ve sesleri tabiileştiren ve hiç bir yerde eşi bulunmıyan son sistem makinalarla sayin halkımıza gösterilecek olan
ÜMİT ŞARKISI
(Neşidei Emel) Türkçe sözlü - Arapça şarkılı Filminin Baş rolunda:
Şarkın ses kraliçesi ÜMMÜ GÜLSÜM
Sinemamız kaloriferle teshin edilmektedir. Tel: 22127

YARIN AKŞAM
MELEK
Sinemasında
EN NEFİS DANS - ŞARKI ve musiki ile süslenmiş
EĞLENCELİ HARİKULÂDE ZEVKLİ mevzu ile
SENENİN EN GÜZEL FİLMİ
HONOLULU
Fransızca sözlü. Baş rollerde Dünyanın birinci dansözü Brodway Melodilerinin unutulmaz ve eşsiz yıldızı
ELEANOR POWELL
Filme ilâve olarak: FOKS EN SON DÜNYA HAVADİSLERİ.
Profesör FUAD KÖPRÜLÜYE Pariste Sorbon Üniversitesinde Fransız Cümhur Reisi önünde yapılan büyük merasim.
Yarın akşam için numaralı biletler bugünden aldırılabilir. Tel: 40868

SÖZÜN GELİŞİ

Şehir hayatına dair

Bizim «Küçük ilânlar» ı şöyle bir okursanız şehrin hayatı hakkında aşağı yukarı en dağru malûmatı edinmiş olursunuz. İş arıyanlar, işçi arıyanlar size muhitimizin iktisadî bünyesi ,müesseselerin ne evsafta vatandaşlara ihtiyacı olup hangi vasıfları haiz hemşerilerin iş aramakta oldukları hakkında vâzıh bir fikir verebilir. «Kiralık - Satılık» ları okurken şehrin bütün evlerini oturduğunuz yerde dolaşır, köşe bucaklarına kadar malûmat alırsınız.

«Satılık eşya» faslında arka arkaya gördüğünüz satılık piyanolar bir zamanın zengin evlerinde en mutena köşeleri işgal eden ve evlenecek kızların uzun saçlarını omuzlarına dökerek önüne oturup hulyalı gözlerle tuşlarında parmak gezdirdikleri bu emektar musiki âletinin artık eskisi kadar rağbette olmadığını gösterir. Çünkü saçların kısalmasını gramofon ve radyo takip etmiş, kendine mahsus bir şiiriyeti olan bu «piyano başında aşk nağmeleri» yerine, zırdeli bir rumba havasına uyup tepinmek kaim olmuştur.

Küçük ilânların «Müteferrik» kısmı, muhitimizde yabancı lisan öğrenmenin aldığı ehemmiyeti belirtir. Fransızca, ingilizce, almanca bilenler bu kısımda, heveslileri yeni dillere davet etmektedirler. Lise ve ortamekteplerde riyaziyeye pek kulak asmıyan talebeler mevcud olduğunu, zayıfları imtihana hazırlıyacağını bildiren başka bir ilândan öğrenebilirsiniz.

Sonra muhakkak ki, sulh içinde, rahat, endişesiz bir hayat sürmekteyiz ve eğleniyoruz. Fakat aile muhitlerinde, eğlence yerlerinde sağa sola çarpmadan, ötekinin berikinin ayağına basmadan, garabetlere kalkışmaksızın usulüne muvafık şekilde dansedemiyoruz. Bu hükmü de, küçük ilânlara karışan «Dans dersleri verilir» şeklindeki ilânlardan çıkarıyorum.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU NELER OLUYOR?

İngilterede ziraî istihsalât arttırılıyor

Harp dolayısile İngiltere hariçten mümkün mertebe az eşya ve bahusus yiyecek getirmek istediğinden dahilde zirai istihsali mümkün mertebe himaye ve teşvik etmektedir.

Memleketin bütün boş yerleri ziraat yapabilecek adamlara muayyen miktarda tevzi edilmiştir. Bunları fazla istihsale teşvik için nakdi mükâfatlar tertip edilmiştir. 140,674 kişinin iştirak ettiği yarışta Tomas Farmer isminde mütekaid bir asker birinci gelerek 1000 İngiliz liralık mükâfatı almıştır. Bu adam 600 yarde murabaı arazide senede altı aileyi geçindirebilecek miktarda sebze yetiştirmeğe muvaffak olmuştur. Bu muvaffakıyet Ziraat Nezaretinin dikkatini celbetmiştir. Bizzat Nazır ihtiyar askeri nezdine davetle muvaffakıyetinin sırrını sormuştur. Bu usulün herkes tarafından tatbiki kabil olduğu anlaşıldığı takdirde daha 500,000 kişiye muayyen parçalar üzere arazi verilecek ve Mister Farmerin usulü kendilerine talimat şeklinde öğretilecektir.

Geçen umumi harpte İngilterede zerolunan boş arziden senede 12,000,000 İngiliz liralık sebze temin edilmişti. Bu miktarı şimdiki harpte bulmak için tevzi olunacak muayyen miktardaki yerlerin sayısı bir buçuk milyona çıkarmak icap ediyor.

Bir kiliseden antika bir altın kitabe çalındı

İngilterenin Bristol şehrinin on üçüncü asırda yapılan en büyük kilisenin 600 senedenberi en büyük ziyneti olup tarih noktasından kıymet biçilmez olan bir altın kitabesi vardı.

İngiliz kralı sekizinci Hanri İngilteredeki manastırları ve içindeki eşyayı tamamile tahrip ettirdiği zaman buralarda bulunan tarihi eserler hemen hemen kâmilen mahvedilmişti. Tesadüfen kurtarılan birkaç kıymettar eşyadan biri de bu altın kitabe idi. Her gün yarım saat bununla mukaddes âyin yapılıyordu.

Kitabe altın bir desteğe dayanmış ve üzerinde tarihi rümuzlar hâkkedilmişti. Kiliseye müdavemet edenlerden biri tarihi kıymetinden ziyade maddî kıymetine gözü kızararak kitabeyi paltosunun altına sıkıştırarak savuşmuştur.

İlk yüksek bina ne zaman yapılmış?

Amerikada ilk yüksek bina 1884 yılında inşa edilmiştir. Bu bina 12 katlı idi. Ahali bu yüksek binayı garip sayarak uzun zamanlar üzerlerine devrilecek diye yanından geçmemişlerdir. Bugün Amerikada 70-80 katlı binalar çoktur.

Tahtakalede bir boya imalâthanesi yandı

İtfaiye müdür muavini ile grup âmiri ve üç nefer çöküntü neticesinde yaralandılar

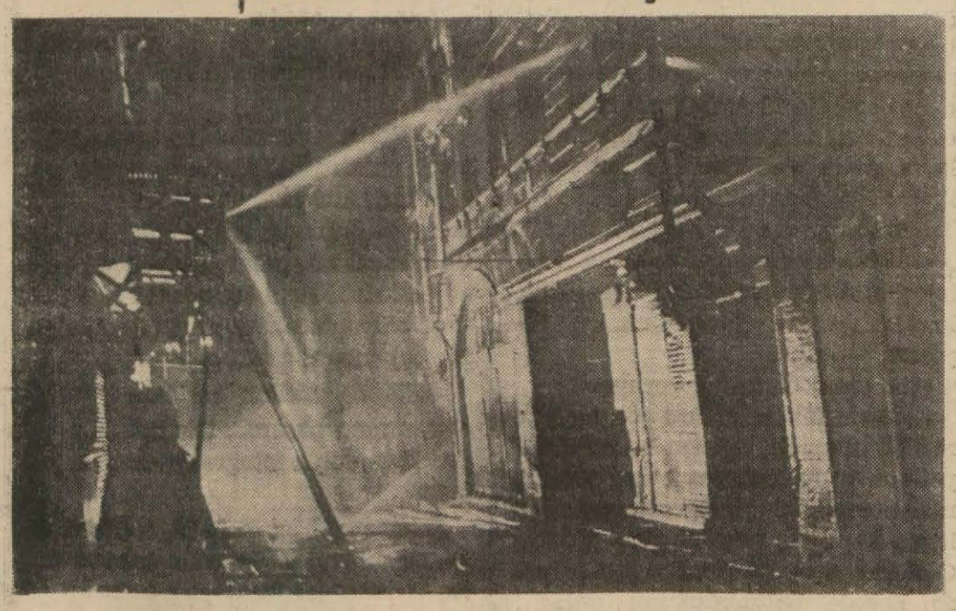

İtfaiye yangını söndürmeğe çalışıyor

Dün saat 17,30 da Tahtakale caddesinde 40 numaralı iki katlı, haricen kâgir, dahilen ahşap, Ahmed Hulûsinin sahip olduğu Baltacı hanının ikinci katında 9, 10, 11 numaralı odalarda kiracı musevi Arona aid boya imalâthanesinde yangın çıkmıştır. İtfaiye vaktinde yetişerek yangının büyümesine mâni olmuş ve yalnız bu üç oda tamamen yanmıştır.

Binanın ön cephesinde bulunan 42 numaralı Ahmed Hulûsiye aid kırtasiye dükkânının üst beton duvarı yangın söndürme esnasında birdenbire çökmüş ve itfaiye müdür muavini Hamdi Tokay sağ ayağı ve ellerinden, grup âmiri İsmail Koca ellerinden ve belinden yaralanmışlardır. İsmail Koca, Cerrahpaşa hastanesine, Hamdi Tokay da evine nakledilmiştir. Bunlardan başka hanın arka kısmında enkazda çalışıldığı sırada bir beton çökmüş, bu yüzden de itfaiye neferlerinden 201 numaralı Mustafa yüzünden ve vücudunun muhtelif yerlerinden, 190 Mehmed elinden, 441 Yusuf sağ kolu kırılmak ve beyni delinmek suretile çok ağır surette yaralanmışlardır. Bu yaralılar da hastaneye kaldırılmışlardır.

Hariciye Vekilinin beyanatı

Harbin Balkanlara sirayetini pek zannetmiyorum

"İstikbalde serbestii mübadeleye avdet etmek, normal ticaret dairesine girmek istiyoruz,,

Son zamanlarda Ankarayı ziyaret etmiş olan Paris - Soir gazetesinin muharriri Jules Sauerwein Hariciye Vekilimiz B. Şükrü Saraçoğlu ile görüşmüştür. Muharrir mülâkatı şöyle anlatıyor:

Şükrü Saraçoğlunun fikrindeki canlılığa, Fransız sefarethanesinde verilen hususî bir öğle ziyafeti esnasında hayran kalmıştım. Bugün beni geniş mesai odasında kabul etti. Kısa bir bıyıkla süslenmiş olan genç çehresi, hayırhah bir bakışla tenevvür ediyor. İlk intiba şudur:

— Ne merd adam!

Fakat görüşlerindeki vuzuhu, muhakemesindeki salâbeti ve büyük ahval ve şeraitte tezahür etmiş olan sarsılmaz azim ve cesaretini gördükten sonra hakkında beslenen sempati, hayranlığa dönüyor:

— Ne kuvvetli adam!

Kendisile uzun uzadıya konuştuk B. Şükrü Saraçoğlunun Balkanlarda bir harp vukuunu imkân dahilinde görüp görmediğini anlamak istiyordum. Düşüncesini şöyle hülâsa etti:

«— Hayır, pek zannetmiyorum. Bunun için Sovyet Rusyanın dahli lâzımdır. Avrupada ve yahud Asyada dostumuz olan devletlere kendisini hücuma sevkedecek büyük bir menfaat görmüyorum.»

Moskovada dört hafta kalmış olan bir vekilin bu sözlerinin muhakkak bir değeri vardır. Bununla beraber B. Şükrü Saraçoğlu zamanımızın inkişafındaki sürati kavrıyan ve başlıca vazifenin her ihtimale karşı hazırlanmak olduğunu takdir eden realist bir devlet adamıdır.

B. Şükrü Saraçoğluna sordum:

— O halde, günün meselesini siyasetten ziyade ekonomi teşkil ediyor demek?

— Evet! Fakat ekonomi siyasetin bir neticesidir. Biz liberal devletleri, yalnız siyasî sebeplerden değil, fakat istikbalde serbestii mübadeleye avdet etmek istediğimizden dolayıdır ki, mesai arkadaşı intihap ettik. Biz normal ticaret dairesine girmek istiyoruz. İhracatımızın yüzde ellisine kadar varmış olan Almanya ile ticaretimize, Fransa ve İngiltere ile yapacağımız geniş ticareti ikame etmekle buna muvaffak olabiliriz. Birkaç ay evvel Almanya ile ticaret muahedesinin müddeti bitmeğe yaklaştığı zaman yenileştirilmesi için müzakerelere başlandı. Almanlar, katiyen istical göstermiyorlardı. Zannediyorlardı ki, rekolte zamanı yaklaştığı cihetle, daha mülâyim davranacaktık. Malzemeyi teehhürlerle teslim ediyorlar. Tütün. incir, üzüm ve fındıklarımızın lüks kategorisine aid olduğunu iddia ediyorlardı. Bize müzakere için gönderecek boş bir murahhasları yoktu. Derken mukavelenin biteceği, günün gecesi ansızın, yeni ticaret mukavelesinin müzakeresi için eskisinin bir ay uzatılmasını istediler. Halbuik harp başlıyordu. Bu talebi açıkça reddettim. Sebebi de şudur: Almanya harp halinde bulunduğu cihetle mal teslimini reddetmek hakkını haiz olacak, halbuki Türkiye sulh halinde bulunduğu cihetle kendi tahhütlerini yerine getirmeğe mecbur kalacaktı. İşte o zamandanberi vaziyet bu merkezdedir.

Biz Türkler şiddetli muameleyi değil, mülâyemeti severiz. Biz Türklerin iki darbımeselimiz vardır: Biri «Arkamı sıva, ağzımdaki lokmayı alırsın», diğeri de: «Hem dağa hücum et, hem de ondan odun iste, olamaz» dır. Bu müddet zarfında Fransa ve İngiltere ile müzakerelerimiz ilerlemiştir. Bizde kömür, tiftik, pamuk, madenler ve bilhassa krom gibi memnuniyetle satın alınan mallar vardır. Amerika 50,000 ton krom istiyor. Fransa da her ay geniş miktarda krom, İngiltere de istihsalâtımızın bakiyesini satın almağa talip bulunuyorlar. Fakat biz, tütün, incir, üzüm ve fındık gibi rekoltelerini sürmek istiyen çifçilerimizi de düşünmeğe mecburuz. İncir ile fındık, hububattan daha besleyicidir. Memleketlerinizde bunların istihlâkini arttırmak kolay bir şeydir.

Faal sefiriniz B. Masigli dün Parise hareket etmiştir. Hariciye Vekâletimizin umumî kâtibi B. Numan Menemencioğlu da bugün hareket ediyor. Paris ve Londradaki faaliyetleri hakkında büyük ümidler besliyoruz.

Sizinle teşriki mesaimiz uzun zamandanberi hazırlanmıştır. Bademâ sarsılamaz. Bu teşriki mesai günden güne daha samimî ve daha geniş bir mahiyet alan emniyetli bir teatii efkâr ve elbirliğile tezahür ediyor. Bu teşriki mesaiyi bütün sahalara teşmil için hiç bir gayret esirgemiyoruz.»

Bir sarhoş iki kişiyi yaraladı

Carih yakalandı, mecruhlardan birinin yarası ağır

Yedikulede oturan Ahmed isminde biri evvelki gece muhtelif yerlerde bir hayli rakı içtikten sonra, Samatyada bir gazinoya gitmiş, burada da içmeğe başlamıştır.

Ahmed, bir aralık müşterilere sarkıntılık etmeğe başlamış, gazinocu Şükrü müdahale ederek Ahmede rahat oturmasını ihtar etmiştir.

Ahmed, bu müdahaleden sinirlenmiş ve birdenbire yanında taşıdığı bir bıçağı çekerek Şükrünün üzerine atılmıştır.

Şükrü, Ahmedi tutmak isteyince, el ve kollarından yaralanmış, bu sırada çırağı Mehmed Ali de ustasının imdadına yetişmiştir. Bir aralık Şükrünün elinden sıyrılan Ahmed, bu sefer Mehmed Alinin üzerine atılmış ve onun karnına dört bıçak darbesi şallamıştır. Mehmed Ali bu ağır yaralarla kanlar içinde bir tarafa yığılmış kalmış, derhal yetişen zabıta âmirleri kanlı bıçakla kaçmakta olan Ahmedi yakalamışlardır. İki yaralı Cerrahpaşa hastanesine sevkedilmiştir.

Ekmek fiatine 10 para zam yapıldı

Un fiatlerinin yükselmesi münasebetile Belediye iktisad müdürlüğünün yaptığı tedkikler ikmal edilmiş ve tedkikler neticesi daimi encümene verilmiştir. Daimi encümen, un fiatlerindeki bu yükselmeden dolayı ekmek fiatlerine on para zam etmiştir. Bu karara göre şimdiye kadar 9,5 kuruşa satılan ekmek, bugünden itibaren 9 kuruş 30 paraya satılacaktır. Fırıncala fiatlerinde değişiklik yapılmamıştır.

Diğer taraftan fırıncılar, ekmek fiatlerine müessir olan yeni bir vaziyetten bahsile alâkadar makamlara müracaat etmişlerdir. Fırıncıların iddiasına göre bir hafta evvel çuvalı 615 kuruşa satılan un, hiç ciddi bir sebep olmaksızın, dün 635 kuruşa kadar çıkarılmıştır. Fırıncılar, un piyasasının bir kaç değirmencinin elinde olduğunu ve istedikleri kadar fiatleri yükselttikleri takdirde ekmeğin daha pahalıya satılmak suretile hem kendilerinin, hem de halkın zarar göreceği kanaatindedirler. Belediye, fırıncıların bu mütalâalarını ehemmiyetli surette nazarı dikkate almıştır.

Varşova elçimiz geldi

Varşova elçimiz B. Cemal Hüsnü dün sabahki ekspresle Bükreşten şehrimize gelmiştir. B. Cemal Hüsnü Lehistanın son işgali hadisesi dolayısile Romanyaya geçmiş bulunuyordu. B. Cemal Hüsnü bugün Ankaraya gidecektir. Lehistanda bulunan beş yüz Türkün memleketimize gelmeleri için icab eden teşebbüsat yapılacaktır.

Halkevinde dün bir toplantı yapıldı

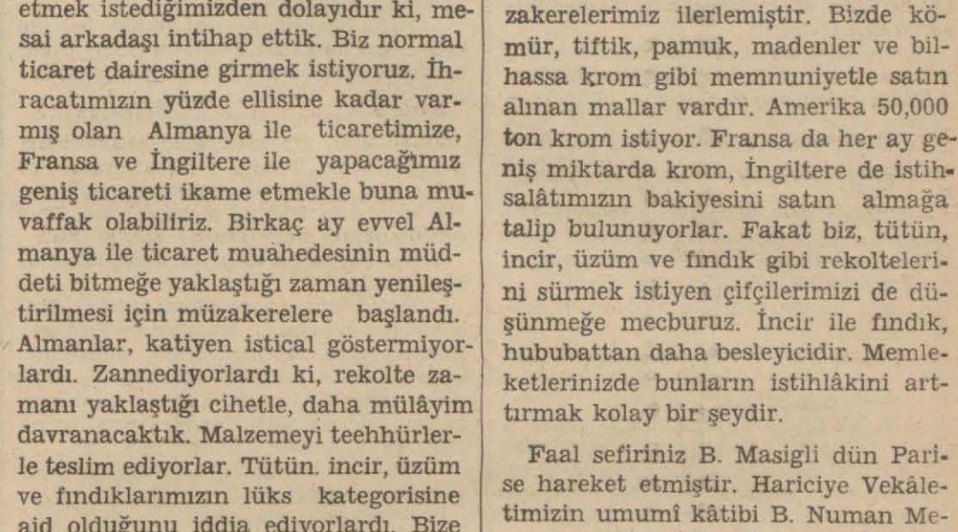

Dünkü toplantıda Bayan Halide Edib, Vali ve Belediye reisi B. Lûtfi Kırdar ve hazır bulunanlardan bir kısmı

Eminönü Halkevinde dün akşam bir sanat ve edebiyat toplantısı yapıldı. Bu toplantıda değerli edibemiz bayan Halide Edib de hazır bulunuyordu. Davetliler arasında Vali ve Belediye Reisi B. Lûtfi Kırdar, tanınmış kadın edebiyatçılar, profesörler, doktorlar, Belediye ve Halkevi erkânı vardı.

Büyük romancı Halide Edib çok iyi tanıdığı ve her köşesi hatıralarile dolu Eminönü Halkevi binasında eski günleri tekrar yaşıyor gibi idi. Halkevlerinin faaliyetleri hakkında kendisine verilen izahatı büyük bir alâka ile dinliyor, memleketten uzakta yaşadığı yıllar içinde muhtelif sahalarda şöhret yapmış yeni elemanlarla tanıştıkça onlardan mesaileri hakkında malûmat alıyordu.

Samimi bir hava içinde, muhtelif mevzulara dair muhaverelerden sonra hazırlanan büfeye girildi, çaylar içildi.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Doorn şatosu ve Kayzer Wilhelm

Bir harb ve su basması tehlikesi olursa, Kayzer ikinci Wilhelmin icabında Doorn şatosundan kaçması için dört tayyare hazır bulunduruluyormuş.

Hollandanın Utercht eyaletinde küçük bir şehir olan Doorn'da 1200 nüfus vardır. Burası bahçeler, ormanlar arasında pek şirin bir kasabadır.

Doorn - Huis şatosunun kulesi on dördüncü asırdan kalmadır. Amerongen'den ayrıldıktan sonra, imparator Wilhelm hep burada kalmıştır.

***

İkinci Wilhelm, Prusya kralı ve Almanya imparatoru birinci Wilhelmin torunudur. 1859 da Berlinde doğdu. Sülâlesinin prenslerine mahsus olan askeri bir terbiye gördü. 1888 de pederi üçüncü Frederik'in yerine tahta geçti.

Müttefik yahud komşu devletlerin saraylarına bir kaç kere ziyaretler yaptıktan sonra ihtiyar ve tecrübeli Bismark'ı atlattı. Neuer Kurs ismile kendi müstakil siyasetini tesis etti. Dahilde sosyalistlere ve mültecilere karşı şiddet usulü kullandı. Hariçte ise, ticaretin inkişafile Almanyanın yayılması için çalıştı. Denizciliğini ve müstemlekeciliğini ilerletti. Bağdad demiryolunu başlattırdı; ittifakı müsellesi kurdu. Rusya ve Türkiye ile yaklaşma teşebbüslerinde bulundu. Artık İngiltere kendini ve deniz hâkimiyetini tehdid altında görüyordu. Rusya, Balkanlardaki menafiinin sarsıldığını hissetmekteydi. Fransa da kendini tehlikede sayıyordu. Nihayet, Çar Nikolanın tavassutu da fayda etmediğinden, 1914 harbi patlak verdi.

Kayzerin bütün gayretlerine rağmen bu harb Almanyanın mağlûbiyetile neticelenince, memlekette inkılâplar baş gösterdi ve ikinci Wilhelm, Hollanda arazisine sığınarak 10 teşrinisani 1918 de saltanat hukukundan vazgeçmiştir.

Sabık Kayzer o zamandanberi Doorn şatosunda yaşar ve arada sırada efkârı umumiye muvacehesinde kendini tebriyeye uğraşır.

1921 de Doorn şatosunda ilk zevcesi 1858 tevellütlü Augusta - Victoria von Schlesvigremaria vefat etti. Kayzer kendisile 1881 de evlenmişti. Wilhelm, ertesi sene 1887 tevellütlü prenses Hermina Reuss'la evlendi. İlk izdivacından altı oğlu ve bir kızı dünyaya gelmiştir.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Aksi adam

Bir zamanlar Yeşilköyde oturuyordum. Hergün gidip geldiğim trenin yolcuları arasında zayıf, kısa boylu, sarışın, orta yaşlı bir adam vardı. Onun bir kaç kere trende hiç yoktan ötekine berikine bağırıp çağırdığını, arkadaşlarına çıkıştığını görür kendi kendime: «Amma da aksi adam!...» derdim. Bir kere de ona gayet sıcak bir yaz günü tramvayda raslamıştım. Tramvay arabası ile sahanlık arasında kapının önünde durmuştu. Galiba burası biraz esiyordu ve zayıf, kısa boylu zat da bir parça serinlemek niyetinde idi.

Tramvay Karaköyde durdu. Buradan bir kaç kişi bindi. Yeni yolculardan biri kapıda duran sarışın zata:

— Efendim, arabanın içi tamamile boş... Halbuki biz sahanlıkta sıkışıp kaldık. Niçin içeriye girmiyorsunuz?...

Bu söz biraz sert ve hızlı söylenmişti. Bunun üzerine sarışın zat bayrakları açtı:

— Sana ne be adam diyordu, sana ne oluyor?... Ben istersem tramvayın kapısı önünde dururum, istersem arabanın tepesine çıkarım. Buna nihayet belediye memuru karışır. Sana ne?...

Yalnız bu sözlerle kalsa gene iyi idi. Fakat bir türlü adamcağızın çenesi kapanmıyordu ki... İçimden:

«İşte aksilik diye buna derler... Adam hiç yoktan mesele çıkardı..» diye mırıldandım.

Kendi kendime «Aksi adam» adını koyduğum zatın ismini de öğrenmiştim. Ona arkadaşları Vehbi diyorlardı. Bir gün eski arkadaşlarımdan biri bana geldi, mühim bir tavırla:

— Birader, dedi, bizim oğlan evlenmek niyetinde... Vehbi adında birinin kızını almak istiyor. Bu zatı senin tanıyacağını ümid ediyorum!... dedi.

Aklıma hemen trendeki aksi adam geldi. Sordum:

— Bu zat kısa boylu, zayıf, sarışın biri mi?

— Evet, öyle imiş...

— Ben kendisile tanışmam... Lâkin onu gayet iyi tanıyan arkadaşlarım vardır. Sorup soruştururum, fakat zannederim ki bu zat biraz fazla asabidir.

Arkadaşımın oğlunu tanıyordum. Gayet zeki, herkesin nabzına göre şerbet vermesini bilen bir delikanlı idi. Fakat ne de olsa onun kayınbabasile geçineceğini hiç ümid etmiyorum. Çünkü o öylesine aksi bir adamdı ki...

Maamafih belki ben aldanıyorum. Kendi kanaatlerimi göz önünde bulundurarak bu evlenme işine mâni olmak doğru değildi. Bunun için etraftan tahkikat yapmağı daha münasip görüyordum.

Vehbiyi tanıyanlardan bazılarına bu zatın ve kızının nasıl insanlar olduğunu sordum. Bana:

— Kızı iyidir. Fakat kendisi müthiş aksidir, emsali bulunmıyan huysuzlardandır. Onunla bir adamın geçinmesine imkân yoktur... diyorlardı.

Vehbinin tanıdıklarının bir kısmı da bunun tamamile aksini iddia ediyorlardı. Bunlar da:

— Ne Vehbi mi?... Dünyanın en dürüst, en namuslu, en faziletli insanıdır. Öyle aksi filân da değildir. Yalnız onun huyunu bilmek, ona göre kendisine karşı hareket etmek lâzımdır. Bir kere huyunu öğrendikten sonra Vehbi ile şeker gibi, bal gibi geçinmek kabildir.

Aldığım biribirne zıd bu malûmat karşısında şaşırıp kalmıştım. Bu Vehbi nasıl adamdı?... Hâlâ onun hakkında müsbet bir kanaat elde edememiştim.

Bir gün trende pek aklı başında, akıllı, mazbut bir arkadaşıma ras geldim. Bilhassa onun insanlar hakkında verdiği hükümlerde hiç yanılmadığını bilirdim. Vehbiyi de pek iyi tanırdı. Bu fırsattan istifade ederek kendisine sordum:

— Kuzum şu senin tanıdığın bay Vehbi hakkında bana biraz izahat verir misin?.. Bi rarkadaşımın oğlu onun kızını istiyormuş da...

Arkadaşım:

— Vehbi mi? dedi, bizim Vehbi ha... O emsalsiz bir adamdır. Pırlanta gibi bir ruhu vardır. Konuşması pek tatlıdır. Çok iyi bir arkadaştır.

— Lâkin onun için pek huysuz diyorlar.

Arkadaşım bunu şiddetle reddetti:

— Lâftır o... dedi, Vehbinin nabzına göre şerbet verirsen başına vurup ağzından lokmasını alabilirsin... İş onun tabiatını anlamakta... Bak sana kendisinin bir vakasını anlatayım da bana hak ver... Geçen kış bir sabah ilk trenle İstanbula iniyorduk. Baktık, Vehbi de trene geldi. O günü yeni yaptırdığı bir paltoyu ilk defa sırtına giymişti. Fakat bu paltoyu görür görmez biz kahkahalarımızı güç zaptettik. Çünkü bu geniş paltonun içine ufak tefek, zayıf, çelimsiz vücudile iki Vehbi mükemmel bir surette sığabilirdi. Üstelik kolları ve etekleri o derece uzundu ki, Vehbi bu kocaman paltonun içinde âdeta kaybolmuş tesirini veriyordu. Bu acaip paltonun içinde ciddî ve aksi yüzü ile onnu hali hakikaten pek komikti. Gülmeğe başladık. Tren yolcuları arasında sık sık gördüğümüz Şakir bey adında fevkalâde iri yarı bir adam vardı.

İçimizden birisi gülümsedi:

— Vehbi... dedi, galiba sen yanlışlıkla Şakir beyin paltosunu giymiş olacaksın...

O şaşırmış:

— Ne var paltomda?... Bu kadar gülecek ne var?... diye soruyordu.

— Daha ne olsun canım.. Şu hale bak bir kere... Sen bu kadar geniş, bu kadar uzun, bedenine göre bu kadar kocaman palto kimin sırtında gördün?.. dedik...

O da paltonun bicimsizliğini anlamıştı:

— Birader, diyordu, işimden akşamları geç çıkıyorum. Terziye geç gidiyorum. Provalar hep geceye tesadüf ettiği için iyice görememiştim. Bak ne biçim dikmiş... Dur ben bu akşam gider o terziye gösteririm...

Vehbi durdukça içerliyor, hiddetleniyor, köprüyordu:

— Ben o terziye yapacağımı bilirim... Hele bir akşam olsun!... Artık biz de Vehbinin terziye yapacaklarını merak ediyorduk. Çünkü kızınca Vehbinin gözünün hiç birşey görmediğini biliyorduk. Kimbilir bu akşam paltosunu fena diken terziye neler yapacaktı. O yanımızda söyleniyordu:

— Paltoyu başına atacağım... Kumaşın parasını ödeteceğim!...

Onu teskin etmek için:

— Canım... dedik, o kadar hiddete, şiddete lüzum yok... Adama karşı pek sinirli davranma...

Vehbi:

— Yok... Yok... diyordu, ben yapacağımı bilirim. İşime karışmayın...

Ertesi sabah onun sırtında ayni palto ile neşesi fevkalâde yerinde olduğu halde trene geldiğini görünce pek hayret etmiştik. Sorduk:

— Ne oldu terzi meselesi?...

Kahkahalarla gülmeğe başladı. O kadar ki, gülmekten konuşamıyordu.

Nihayet anlatmağa başladı:

— Sormayın... Dün akşam sonsuz bir hiddetle terziye gittim. Merdivenlerden çıkarken parlamağa hazır bir teneke benzin halinde idim. Terzinin odasına girdim. Daha ben ağzımı açmadan terzi paltoma şöyle bir baktı:

— Nedir bu sırtındaki palto?... diye sormaz mı? Şaşırmıştım. O devam ediyordu:

— Bu paltonun rezaleti ne?... Bunun içine senin gibi iki kişi ferah ferah sığar... Hangi külüstür terzide diktirdin bunu...

Artık şaşkınlıktan ağzım bir karış açılmıştı. Biraz hayretim geçince:

— Yahu, dedim, sen diktin ya...

— Öyle ise düzeltelim... Şimdi birkaç gün işim pek fazla... Onunla adam akıllı uğraşmak lâzım... Sen birkaç gün sonra bana uğra..

Şimdi birkaç gün sonra gidip paltoyu düzelteceğim... Terzinin bana cevabına ne dersin? Ömür değil mi? Vallahi şu bizim terzi yaman adamdır, bulunmaz bir insandır.»

Vehbinin dünkü hiddetli hali ile, bugünkü vaziyetine baktıkça şaşıp kalıyorduk. Muhakkak ki terzi: «Palto mükemmeldir» diye kestirip atmış olsaydı Vehbi küplere binecek, bütün aksiliğini gösterecekti. Fakat terzi onun nabzına göre şerbeti vermişti. Pltonun düzeltilmesi işini de birkaç gün tehir etmişti.

İşte Vehbi böyle bir adamdır. O bazen arkadaşlarına:

— Ben huysuz bir adamım... der.

Eğer buna:

— Estağfurullah... Niçin huysuz olacakmışınız!... cevabını verirseniz hemen aksilenir:

— Canım efendim... Ben kendi huyumu tabiatımı senden öğrenecek değilim ya.. aksi, huysuz bir adamım işte.. der.

Siz eğer onun «ben huysuz bir adamım..» sözüne:

— Evet huysuzsundur!... Derseniz bu sefer gene kızar:

— Sana ne huysuzluk yaptım ben!... diye köpürür.

Lâkin onun ben «Huysuz bir adamım» lâfına karşı:

— İnsanlık hali bu... Bazen herkes sinirlerine hâkim olamaz... Derseniz o zaman gülümser:

— Birader... der, bazen etrafınızdakiler insanı çileden çıkarıyor. Sinirlerinize hâkim olamıyorsunuz ki...

Vehbinin huyunu anlıyorsun ya... Hayatta «aksi» damgasını bastığımız kimbilir nice insanlar vardır ki Vehbi gibidir Onların nabzına göre su verdiniz mi? Mesele kalmaz...»

Ertesi günü Vehbinin kızını isteyen delikanlının babasını buldum:

«Azizim. dedim, senin oğlun zeki, herkesin nabzına göre şerbet vermesini bilen bir delikanlıdır. Onu istediği kızla evlendir.»

Hikmet Feridun Es

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu

1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

Ankara Radyosu

T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.

Hergün yalnız kısa dalga 31,7 m. 9465 Kc/s. postamızla neşredilmekte olan yabancı dillerde haberler saatleri aşağıda gösterilmiştir:

İranca saat 13,00 ve 18,45 de

Arapça saat 13,15 ve 19,45 de

Fransızca saat 13,45 ve 20,15 de

SALI 28/11/939

TÜRKİYE SAATİLE

12,30 Program ve memleket saat ayarı, 12,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12,50 Türk müziği, Çalanlar: Vecihe, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun, Cevdet Çağla, Okuyan: Müzeyyen Senar: 1- Hüseyni peşrevi, 2- Şükrü - Hüseyni şarkı: (Baygın suların), 3- Lemi - Hüseyni şarkı: (O güzel gözlerile bakmasını bil), 4- Lemi - Hüseyni şarkı: (Zeman olur ki), 5- Cevdet Çağla: Keman Taksimi, 6- Sadettin Kaynak - Hüseyni şarkı: (Ayrılık yıl dönümü), 7 - Halk türküsü (Benim yarım pencereden bakıyor), 8- Halk türküsü: (İki karpuz bir koltuğa sığar mı), 9- Halk türküsü: (Meşeli meşeli) 13,30-14 Müzik (Karışık hafif müzik - Pl.)

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Cazband - Pl.), 18,55 Konuşma (Ulusal ekonomi ve arttırma kurumu), 19,10 Türk müziği: Şerif Muhittinin saz semaileri, Çalanlar: Vecihe, Ruşen Kam, Mesut Cemil, 19,25 Türk müziği: Çalanlar: Vecihe, Mesut Cemil, Rumen Kam, 1 — Okuyan: Necmi Riza Ahıskan: 1- Ferahnak şarkı: (Avare gönül), 2- Kanuni Reşat - Ferahnak şarkı: (Ağyare ile dalmış zevki sefaya), 3- Ferahnak şarkı: (Hoş yaratmış), 2 — Mefharet Sağnak: 1- Hüseyni şarkı (Çekdim elimi gayri bu dünya hevesinden), 2- Hüseyin Fahri - Hüseyni şarkı: (Vaslınla cana), 3- Şemsettin Ziya - Hüseyni şarkı: (Yaslanıp yatmış), 4- Hüseyni saz semaisi, 19,50 Konuşma (Aile ziraati - tavukçuluk), 20,05 Türk müziği: Klâsik program Ankara radyosu küme ses ve saz heyeti, İdare ede: Mesut Cemil, 21 Konser takdimi: Halil Bedii Yönetken, 21,15 Müzik (Radyo orkestrası - Şef: Hasan Ferit Alnar), 1- R. Schumann: 4- üncü Senfoni, Re Minör, 2- M. Moussorgski: Gopak Rus dansı, 3- F. Smetana: Ultava, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat), 22,20 Serbes saat, 22,30 Müzik (Mozart: Kuartet fa majör - «Ouba» ile), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 130

Yazan: İskender Fahreddin

Mansur, Leylâyı iyi tanıdığı için Tanerin Mecnuna bir tuzak kurmak istediğini anlamıştı

— Urman'ın oğlunu dağdan şehre indirmek ve saraya götürmek işini Seyid Ahmed bana havale etti. Bugün dağa gittim, Mecnunu buldum. Fakat beni tanımadı. O hâlâ Leylâsının aşkile yanıp tutuşuyor. Neye baksa, neyi görse, hangi sesi duysa, Leylâyı görüyor, Leylânın sesini duyuyor. Onu ancak senin gibi güzel bir kadın avlayabilir. Dağa beraber gideceğiz... Onu ancak sen teshir edebilirsin.

Sünnur söz verdi.

Ertesi sabah erkenden atlara bindiler.

Taner gene iki sadık adamını yanına aldı.

Sünnur kılığını değiştirmişti.

Yolda Taşbileğe raslamak endişesile ihtiyatlı davranmışlardı.

Ur dağının yolunu tuttular.

Taner'in gözünü hazine hırsı bürümüştü. Gözü bir şey görmüyordu. Hattâ yolda giderken, kendi kendine:

— Altın, aşktan daha kuvvetli imiş!

Diye mırıldanıyordu. Böyle olmasaydı, Taner, çok sevdiği Sünnur'u böyle tehlikeli bir işe sokar mıydı? O, Taşbileğin gece gündüz durmadan Sünnur'u araştırdığını herkesten iyi biliyordu.

Böyle olmakla beraber, reisin hazinesine kavuşmak hulyası onu tehlikeden tehlikeye sevkediyordu. Taner çok cesur, atılgan ve kuvvetli bir gençti. Fakat, Taşbilek onu her zaman ve her döğüşte yenmişti. Taner, Taşbileğin demirden kuvvetli bileklerini hiç bir zaman bükememişti.

Ur dağına vardıkları zaman hava gene bir gün evvelki gibi çok sıcaktı. Hayvanlar hem yorulmuşlar, terlemişler, hem de susamışlardı.

Acaba (Can) beyi gene bir yüksek kayanın üstünde mi bulacaklardı? Taner:

— Nerde olursa olsun, Sünnur onu yola getirmesini pekâlâ bilir.

Diyor ve (Can)ı yakalayıp saraya götüreceğinden emin bulunuyordu. Taner bu işi o gün de bitiremezse, Seyid Ahmedden önce kendisine:

— Sen çok beceriksiz, korkak bir erkekmişsin!

Diye bağıracaktı.

Sünnur birdenbire atını durdurdu.

— Dikkat et, Taner!..

— Ne var, sevgilim

— Yolun kenarında iki aslan dolaşıyor...

Taner güldü:

— Onlar çoban köpekleridir. Maamafih aslan da olsa hemen yere devirir, gene yolumuza devam ederiz.

Biraz daha ilerilediler.

Ur dağının yamaçlarına tırmanıyorlardı.

Sünnur tekrar seslendi:

— Çoban köpeğine benzemiyorlar. Gözlerim beni aldatmıyor sanıyorum. Aslanlar üzerimize doğru geliyor.

Taner adamlarına emir verdi.

Atlılar oklarına sarıldılar.

Yolun kenarında dolaşan iki aslan birdenbire kükriyerek yere yuvarlandı.

Taner göğsünü şişirerek gülümsedi:

— Gördün mü benim nişancılarımı?...

Sünnur cevap vermedi.

Atlarını sürdüler.

Biraz daha yürüdüler.

Taner dağ yollarını herkesten iyi biliyordu.

— İşte kayalıklar göründü, dedi, Mecnunu ya uyurken yahud da kuşlarla konuşurken göreceğiz.

***

Sünnur, Mecnunla başbaşa...

Taner dağda Mecnunu ararken zenci bir adamla karşılaştı. Bu adam (Can) beyin kölesiydi. Taner onu tanıdı.. yolunu çevirdi:

— Nereye gidiyorsun, Mansur? Buralarda ne işin var senin?

Zenci kölenin dizlerinin bağı çözülüverdi.

Kekelemeğe başladı:

— Veliahdın yanına geldim, dedi, ona yemiş arıyorum buralarda.

Taner sevgilisine döndü:

— İşimiz yarı yarıya kolaylaştı demektir. Mecnunun kölesinden de yardım görebiliriz.

Mansura sordu:

— (Can) bey uyuyor mu?

— Şüphesiz. O bu saatte uyanık durur mu?

— Hâlâ mehtapta göklerle konuşuyor mu?

— Elbette. O aya âşıktır.

— Haydi, düş önümüze bakalım. (Can) beyi ziyarete geldik.

— Fakat, onun bu saatte uyuduğunu söylemiştim size.

— Biz, uyuyan insanı uyandırmasını biliriz.

— (Can) beyin canını sıkarsanız. bunun sonu sizin için iyi olmaz.

— Ne yapar (Can) bey bize?

— Onu şimdi söyliyemem. Yaptığı zaman görürsünüz.

Taner bu sözlere kulak vermedi.

Tanerin adamları (Can)ın kölesini çevirdiler. Ve biraz sonra kayalıklara vardılar.

(Yıkık kale)nin ve dağların hâkimi gibi, kayalıklar arasına yerleşmiş olan Mecnun, buraya sığındığı gündenberi taze yemişten başka birşey yemiyordu. İlk günlerde taşla kuş avlar, pişirir yerdi. Fakat, aylar geçtikçe bu zarif ve ince dostlarına da kıyamaz olmuştu.

Mansur bir aralık Sünnura baktı. Kendi kendine:

— Bu kadın da kim acaba?

Diye söylendi. Taner, Mansurun şüphesini izale etmek için:

— Leylâyı tanımadın mı? - dedi - (Can) beyi görmek istedi. Yol bilmiyordu. Biz yol gösteriyoruz ona.

Mansur, Leylâyı tanıdığı için, Tanerin Mecnuna bir tuzak kurmak istediğini anlamıştı.

Hatırlardadır ki, Mansur, Âmiriler kabilesine giderek, Leylâya Mecnunun son mektubunu götürmüş ve Leylâyı gözile görmüştü.

Mecnunun kölesi önde yürüyordu.

Biraz sonra elile göstererek:

— İşte, dedi, (Can) bey şu mağaranın önünde yatıyor.

(Can) beyin yattığını hepsi birden gördüler.

Sünnur (Can) beyi ilk defa göreceği için çok merak ediyordu. Sarayını, ailesini, hazinelerini terkedip dağlara kaçan böyle bir gencin derdi ne olabilirdi?

Sünnur merakından çatlıyordu.

Taner, sevgilisine Mecnunun kimi sevdiğini anlatarak:

— (Can) uyanıncaya kadar, kulağının dibinde maşukası Leylâ konuşuyormuş gibi konuşacaksın!

Demişti. Atlardan indiler. Taner, Sünnurla beraber mağaranın önüne doğru ilerilediler. Mecnun yere uzanmış horul horul uyuyordu.

Taner onu uyandırmadan kaçırmayı da düşünmüştü amma.. Mansur buna mâni olmuş ve:

— Kendi rızasını almadan götürmek isterseniz, bu iş size tuzluya mal olur. (Can) beyin buradaki hâmileri çok kuvvetlidir. Yalnız sizi değil, Urmanı ve onun adamlarını bile püskürtmüştür.

Deyince, Taner ihtiyatlı davranmayı muvafık bulmuştu.

Taner, (Can)ın kölesini de elde etmek için, ona altın ve hüriyet vadederek:

— İstersen, seni azad ederim.

Demişti. Mansur her şeye inanmış gibi görünüyordu.

Sünnur, Mecnunun başı ucunda durdu.. Kulağına eğildi:

— Can, Can!..

Diye seslendi.

Mecnun uyuyordu.

(Arkası var)

Tefrika No. 140

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

Bu sefer de öyle olmuştu. Birlikte gelen iki otomobil halkından çınar altında iki grup meydana gelmişti. Görünüyordu ki gruplardan biri efendiye, öteki de maiyete aitti. Aralarında - hürmet ifadesi olarak - epeyce mesafe bırakılmıştı.

Efendiye ait masanın başında, Mısıra gitti sanılan Cemil Aciba ile vaktile Bursada Suzanın izini takip eden avukat Said dikkati celbediyordu. Burada bir de uzun saçlı, artist kılıklı adam vardı.

Yemek yemişlerdi, biraları içmişlerdi.

Cemil, uzun saçlıya:

— Sesleri zapt hususunda muvaffakıyetinizi gördük Hristo efendi; - dedi. - fakat ihtimal oda loş olacaktır. Resimlerinizde ayni şekilde muvaffak olacak mısınız?

Adam:

— Oyle bir obzektifim var ki pasam, karanlıkta enstantane tsekerim. Ben sinemadziyim. Atinada sesli filme tsalismisim on yedi sene... Bakma ne ki Beyoğlunda yapiyorum fotograftsilik! - dedi.

Cemil, sesli filmin icadı üzerinden henüz on yedi sene geçmediğini düşündü. Fakat uzun saçlarile kendine artist rolünü veren fotoğrafçıyı bozmak istemedi. Esasen, bu adam yaptığı tecrübelerle ses makinesini iyice kullanabildiğini isbat etmemiş miydi?

— Pekâla, pekâla... - dedi. - Demek yukarıki odalarda icab eden tertibatı aldınız?

— Sen its merak etme pasam... Yaptik sanki studyo gibi...

Avukat Said:

— Ben de gördüm. Emin olabilirsiniz beyim... - diye temin etti. - Zaten mösyö iyi teknisyendir ...Çit işitilmeden her şey tesbit ediliyor.

— Demek mesele, kafileyi o noktaya sevketmekte kaldı.

— Bunu da bize İsmail becerecek...

Maiyete ait grupta, hasıra bağdaş kurmuş oturan avcı ceketli ve mintanı kravatsız bir adam, ismini duyunca çevik bir hareketle:

— Efendim... - diye sıçradı.

— Sen gel bakalım...

Fakat Cemil, köylü çocuklarının kendilerini seyir için pek lâübalî bir şekilde toplandıklarını farketmişti.

— Bekir! - diye seslendi.

Yerdeki hasırdan Berberî uşak fırladı.

— Sende bozukluk para var mı?

— Var efendim.

Arap, el çantasında bir avuç çeyrek, on kuruşluk, kırklık çıkardı.

Cemil köylü kalabalığına hitaben:

— Kuzum sizin köyün nesi meşhurdur? - dedi.

— Çınarı.

— Başka?

— Beyim... Burada «Ferasetsiz fasulye» dedikleri bir fasulye çıkar ki lezzetine doyum olmaz... İstanbula turfanda olarak göndeririz...

Bunu, çocukların on beşini bulmuş en kaba kıyımı söylemişti.

— Görüyorsunuz ya şu paraları... Avucumda nasıl çıngırdıyor... Dağılın bakayım fasulye tarlasına... Biz buradan ayrılırken en çok fasulye toplayıp yanımıza en geç gelene vereceğim... Öbürlerinin kilosunu elli kuruştan alırım... Ferasetli iseniz ferasetinizi anlayıp dağılın.

Zeki çocuklar, abdalımsıları, kollarından çekti:

— Haydi... Kalablık istemiyorlar beyler...

Böylece, Cemil Aciba'nın grupu, kocaman efsanevî ağacın altında rahat kaldı. Artık istedikleri gibi konuşabilirlerdi. Ve konuştular da...

Cemilin suallerine karşılık, İsmail:

— Evet... Ne saklayım, beyim... Allah günahımı affetsin... Ben tütün kaçakçılığı da yapıyorum... - diyordu.

Said onun omuzuna vuruyordu:

— Bu ahlâkını bıraksa pek mükemmel bir adamdır... Fakat bu huyu sayesinde şu karmakarışık dağ yollarını avucunun içi gibi öğrenmiştir. Gözlerini kapayın, istediği yere gider... Gözlerini açın, bir dönüm yeri gösterin, nerede bulunuduğunu anlar... Hulâsa Uludağ mıntakasını karış karış bilir... Bahusus, kaçakçılık ettiği için ağzı sıkıdır...

İsmail:

— A... İşte bu cihetten hiç meraklanma beyim... - dedi. - Ser veririm, sır vermem...

Cemil:

— Bütün bu yapacaklarımız fenalık gibi görünüyor, İsmail, oğlum... - diye cevap verdi. - Fakat işin aslını karıştırırsan iyiliktir. Çünkü bir kadını esaretten, bir kızı şerefsizlikten kurtarmak, hasretleri kavuşturmak içindir...

Kaçakçı:

— Âşıklık işi mi?... - dedi. - Ben de o yüzden mahpusluk çekmiştim... Bilirim...

— Yolda giderken sana benim hikâyemi anlatırım... Sana Said bey her şeyi tarif etti ya... Gayet kolay... Yollarını şaşırdıkları bir sırada karşılarına çıkacaksın, onları mahud yere düşüreceksin... Beni tanımasan bile Said beyi biliyorsun... Bu işin sonundan bir çapanoğlu çıkmaz...

— Estağfurullah beyim...

— Aman pasam... Siz oyle sey yapar its? - diye fotoğrafçı da söze karıştı.

İnkayadaki bu grup bir müddet daha bu minval üzere konuştuktan sonra, «ferasetsiz» fasulyeler ferasetli çocuklardan satın alındı. Cemil Aciba ve maiyeti otomobillere binerek yokuş yukarı mesafe katetmeğe başladı.

***

Müzik çalıyordu.

Çiftler dansediyorlardı.

Havuzun suları şakır şakır akıyordu. Vehbinin masasında oturup konuşanlar neşeli kahkahalar atıyorlardı. Vehbi de onları dinler ve dansedenleri seyreder gibi bir tavır takınmıştı. Fakat tam arkasında, hasır koltuklara gömülüp biribirlerinin burnuna sokularak konuşan Seza ile Rüştünün muhaveresine hırsızlama kulak misafiri oluyordu. Kıskançlık damarları fena halde kabarıyordu.

(Arkası var)

SOHBET

(Baştarafı 3 üncü sahifede)

rederek: «Bunları sevmez misin?» diye sordu.

— Şüphesiz severim, dedi; fakat ben sana eserden değil, iddiadan, nazariyeden bahsediyorum. Eserlerin daima nazariyelerin, iddiaların mahsulü olduğunu sanmak hata olur; hattâ çoğu zaman eser, nazariyenin inkârıdır. Ölüm yatağında: «Klâssik, romantik gibi kelimelerin hiç bir manası yoktur» diyen Moréas'ın hakkı hem vardır, hem de yoktur.

«Hakkı vardır, çünkü bir eser klâssik olduğu için güzel değildir, belki güzel olduğu için klâssiktir. Herhangi bir cereyana mensup olursa olsun güzel olması kabildir. Bizim bir eser karşısında: «Klâssik mi? Romantik mi?» diye düşünmemiz belki doğru değildir.

«Fakat bu böyledir diye klâssik, romantik farkını kaldırmak da doğru olmaz. Nazariyelerle uğraşmanın da fikir için büyük bir zevki vardır. Ben bana bir estetik meselesi olarak romantikten bahsetmek istedim ve ondan hoşlanmadığımı söyledim; eserleri karıştırmadım.

«Romantiklikten hoşlanmam ama onun kalkmasını da istemem. O cereyan çıkmasaydı, devam etmeseydi uzun ve tatlı münakaşaların bir mevzuğu eksilirdi. Buna hangi gönül razı olur?»

Nurullah ATAÇ

Ankara Borsası

27 İkinciteşrin Pazartesi

ESHAM ve TAHVİLÂT

Ergani 19.70

PARA ve ÇEKLER

	Kapanış	En yukarı
1 Sterlin	5.24	—
100 Dolar	130.36	—
100 Frank	2.8980	—
100 Liret	6.7615	—
100 İsviçre Fr.	29.315	—
100 Florin	69.2529	—
100 Rayşmark	—	—
100 Belga	21.675	—
100 Drahmi	0.97	—
100 Leva	1.6125	—
100 Çokoslovak Kr	—	—
100 Pezeta	13.61	—
100 Zloti	—	—
100 Pengo	23.8175	—
100 Ley	0.92	—
100 Dinar	2.495	—
100 Yen	31.355	—
100 İsveç Fr.	31.19	—
100 Rublo	—	—

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Şevval 16 — Kasım 21

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,35	2,19	7,19	9,46	12,00	1,37
Va.	5,18	70.2	12.01	14,29	16,43	18,20

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Dr. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Şirketi Hayriyeden:

Boğaziçi vapurlarına mahsus kış tarifesi 1/12/939 cuma sabahından itibaren tatbik edilecektir.

BULMACAMIZ

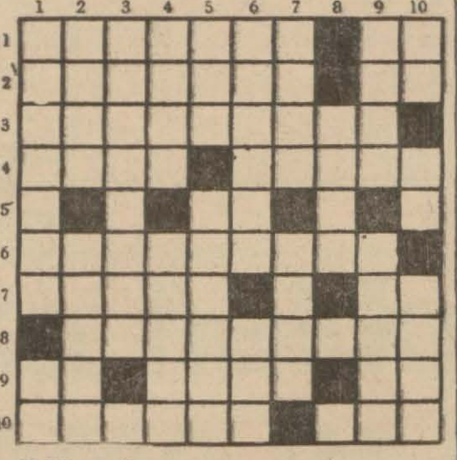

Soldan sağa:
1 — Pamuk yerine yastık ve yatağa konur - Bağışlama.
2 — Küşad ederken - Pişmemiş.
3 — Su mevcesi.
4 — Aydınlık - İlgi.
5 — Genişlik.
6 — Boşboğazlık.
7 — Hazır - Başına «İ» gelirse büyük olur.
8 — Rükûp ve nüzul eder.
9 — Lâhza - Şimşek - Nota.
10 — Düzgün söz söyleme - Dem.

Yukarıdan aşağı:
1 — Şiddetli ve çevrintili rüzgâr - Talik et.
2 — Tayaran - Bir kadın ismi.
3 — Fiskiyeli havuz.
4 — Denizyollarının bir vapuru - Edebiyata mensup.
5 — Başına «Y» gelirse yüklemenin başıdır - Tazyik ederek.
6 — Biricik - Brahmanın başı.
7 — Şan al - Din ve dünya işlerini birbirine karıştırmıyan.
8 — Bir erkek ismi.
9 — Kapalı değil - Kaymak taklidi.
10 — Fiat - Beyaz - Cerahat.

Geçen bulmacamızın halli.

Soldan sağa:
1 — İşgaletmek, 2 — Hainane, La. 3 — Tirit. Rken, 4 — İri, İasem, 5 — Yalan, İs, 6 — Anef, Eniyi, 7 — Remizler, 8 — Me, Ma, 9 — Irz ve namus, 10 — Ka, İki tazı.

Yukarıdan aşağı:
1 — İhtiyarlık, 7 — Şairane, Ra, 3 — Girilemez, 4 — Ani, Afi, Vi, 5 — Lâtin, Zmek, 6 — En, Eleni, 7 — Tersine, At, 8 — Kesir, Ma, 9 — Elem, Muz, 10 — Kan, Kirası.

İstanbul asliye 6 cı hukuk mahkemesinden:

Müddei : Hacer, müddealeyh: Şaban Samatya Hacı Kadın caddesi No. 54, Müddei Hacer tarafından müddealeyh Şaban aleyhine açılan boşanma davasına ait arzuhal sureti müddealeyhe tebliğ edilmek üzere yazılı adresine gönderilmişse de mumaileyhin mezkûr ikametgâhını terk ile semti meçhule gittiğinin beyanile iade kılınması üzerine hukuk usulü mahkemeleri kanununun 141, 142, 143 ve 183 üncü maddelerine tevfikan iade kılınan dava arzuhali ile tahkikat gününü gösterir davetiye varakasının mahkeme divanhanesine asılmasına ve 939/38 numarada kayıtlı işbu davaya müddealeyhin (15) gün içinde cevap vermesine karar verilmiş ve bermucibi karar arzuhal ile davetiye varakası mahkeme divanhanesine asılmış olmakla mumaileyh Şabanın yukarıda yazılı müddet zarfında davaya cevap vererek tahkikat için tayin kılınan 23/12/939 cumartesi günü saat 9,30 da mahkememizde hazır bulunması veya kanuni bir vekil göndermesi lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur.

ZAYİ — Fatih mal müdürlüğünden almakta olduğum maaşımın kullandığım tatbik mühürünü kaybettim, yenisini kazdırdığımdan eskisinin değeri yoktur. Bu mühürle de hiç kimseye borcum yoktur.

Ömer Konuksever

Göz Mütehassısı

Dr. Şükrü Ertan

(Cağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 doktor Osman Şerafeddin apartımanı)
Telefon: 22566

Uzun kış gecelerinde hoş vakit geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman serisini okuyunuz!

●

Bu seri 6 büyük ve resimli cilddir. Beher cildin fiati 80 kuruş.

6 Cildlik takımı birden alanlar için fiati: 4 liradır.

Tevzi yeri: AKŞAM matbaası Tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu

Bu kuponu kesip «Akşam matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz fiat üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

1 - GENÇLİK
2 - GÜZELLİK
3 - SIHHAT

İşte yüksek bir kremde aranan bu meziyetlerin hepsini size

KREM PERTEV temin edebilir

1 — KREM PERTEV: Bir tualet müstahzarıdır. İnce bir itina ve yapılışındaki hususiyeti itibarile yüzdeki çizgi ve buruşuklukların teşekkülüne mani olur. Deriyi genç ve gergin tutar.
2 — KREM PERTEV: Bir güzellik vasıtasıdır. Genişlemiş mesamatı sıkıştırarak cilddeki pürtük ve kabarcıkları giderir. Çil ve lekeleri izale eder. Teni mat ve şeffaf bir hale getirir.
3 — KREM PERTEV: Bir cild devasıdır. Deri guddelerinin ifrazatını düzeltir. Sivilce ve siyah noktaların tezahürüne mani olur. Cild adalesini besliyerek kuvvetlendirir. Kuru cildler için yağlı, ve yağsız cildler için yağsız hususî tüp ve vazoları vardır.

İstanbul İkinci İcra Dairesinden:

İbrahim Halil, Emine Kevser ve Nadidenin malı olup Yorgi Naum Hamopulos'tan borç aldıkları paraya mukabil birinci derecede ipotek gösterdikleri Beyoğlunda Feriköy mahallesinde Baruthane caddesinde tamamına (4518) lira kıymet takdir olunan bir taraf Lutik hane bahçesi bir taraf tuzcu Petronun hanesi bir tarafı Konstantin sokağı bir tarafı Baruthane caddesile mahdud eski 33, 33 mükerrer, 33 mükerrer yeni 39, 41, 43 kapı No.ları altında iki dükkânı müştemil ve yirmi senelik taviz bedeli ödenmiş olan maa bahçe bir hanenin nısıf hissesi açık arttırmaya konulmuştur. 39, 41 No. lı dükkânlar: Zemini karosiman iki cephesi camekân altında bodrum demir kırma kepenklidir, 43 No. lu hane: Zemin kat zemini mermer bir sahanlık bir koridor üzerinde iki merdiven aralığı bir helâ, gayri kabili istimal bir tulumba zemini kırmızı çini döşeli maltız ocaklı ve mermer musluklu bir mutbah ve mutbahın sokağa bir kapısı vardır.

Birinci kat: Camekânla bölünmüş bir sofa ve bir koridor üzerinde bir oda iki yük ve dolap ve bir çatı dolabı.

Umumi evsafı: Binanın beden duvarları kârgir ahşap kısımlar ve tavanlar yağlı boyalı zemin kat pencereleri demir parmaklıklı birinci kat şahnişli elektrik ve terkos tertibatı vardır. Mesahası 183 metro murabbaı olup bundan 107 M. 2 bahçedir.

Satış peşin para iledir ihaleye kadar birikmiş bina buhran vergisi ve çöp ve fener borcu borçlulara, ihale pulu dellâliye ve ihale tapu harcı müşteriye aittir. Bu gayri menkule ait şartname 18/12/939 tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için icra divanhanesinde açık bulundurulacak ve 29/12/939 tarihine müsadif cuma günü saat 10 dan 12 ye kadar İstanbul ikinci icra dairesinde birinci arttırması yapılacak ve muhammen kıymetin % 75 ni bulduğu takdirde en çok arttırana ihale edileceğinden o gün böyle bir bedel elde edilmediği takdirde arttırma on beş gün temdit olunarak 13/1/940 tarihine müsadif cumartesi günü aynı mahal ve saatte icra olunacak ikinci arttırmasında en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle yirmi gün içinde daireye bildirmeleri, aksi takdirde hakları tapu sicillile sabit olmıyan alacaklıların bedelin paylaşmasından hariç kalacakları, ve talip olanların bütün malûmatı alarak şartnamede yazılı hususatı kabul etmiş addolunacakları ve malûmat almak isteyenlerin her zaman 1937/2982 No. ile dairemize müracaat edebilecekleri ve arttırmaya iştirak edeceklerin muhammen kıymetin % 7,5 nisbetinde pey akçesi veya Milli bir banka teminat mektubu ibraz etmeleri ilân olunur. (M. 2206)

ZAYİ — 929 - 930 yılında Çubuklu millet mektebinden aldığım şehadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur. **Mehmed Köker**

T. İŞ BANKASI

1940 küçük carî hesaplar İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMİYELERİ

1	Adet	2000	liralık	= 2000. —	Lira
3	„	1000	„	= 3000. —	„
6	„	500	„	= 3000. —	„
12	„	250	„	= 3000. —	„
40	„	100	„	= 4000. —	„
75	„	50	„	= 3750. —	„
210	„	25	„	= 5250. —	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 12600 lira olan 6000 m3 moloz taşı ile 300 m3 kırma taşın kilometre 27 den ve muhammen bedeli 11900 lira olan 5000 m3 moloz taşı ile 3000 m3 kırma taşın Muratlıda Sirtköy ocağından satın alınması işi ayrı ayrı olmak üzere ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır. Münakasa 11/12/939 pazartesi günü saat 15 de Sirkeci de 9 işletme binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır. Kilometre 27 deki işin muvakkat teminatı 945 lira ve Sirt köyündekinin 892,5 liradır. İsteklilerin aynı gün saat 14 de kadar kanunun tarifatı veçhile teminat ve vesaikini ihtiva edecek olan kapalı zarflarını komisyona vermeleri lâzımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (9759)

★

İsim, miktar ve muhammen bedelleriile muvakkat teminatları aşağıda yazılı 3 liste muhteviyatı muhtelif malzeme 14/12/1939 Perşembe günü saat 15 ten itibaren sıra ile kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin bizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 140 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (9804)

No.	Miktarı Ton	İsmi	Muhammen bedel Lira	Muvakat teminatı Lira
1	400	Mazot	28000	2100
2	400	Petrol	69500	4725
	150	Pis gaz		
3	200	Benzin	41600	3120

Öksürenlere: **Katran Hakkı Ekrem Hakkı Katran pastilleri** de vardır

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

9/12/939 Cumartesi günü saat 11 de Ankara Mektepler muhasebeciliğinde toplanacak olan eksiltme komisyonunda 7240 lira muhammen bedelli muhtelif mobilyaların kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferrüatı mektepler muhasebeciliğine yatırılacak beş lira bedel mukabilinde Fakülte Hesap Memurluğundan alınır. Muvakkat teminat 543 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamede yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. (5981) (9662)

MOBİLYA MERAKLILARINA

Sandalyalar, Karyolalar, Portmantolar
vesair her nevi ve şık mobilyalar
Fabrika fiatına satılıyor.
ASRÎ MOBİLYA MAĞAZASI: AHMED FEYZİ
İstanbul, Rizapaşa Yokuşu No. 66 Tel. 23407

RADYOLİN

ile SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMEKTEN SONRA günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Hacı Bekir Şekeri

Güneşe benzer, onun girdiği yere hastalık girmez.

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Karaköy, Beyoğlu, Kadıköy

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

KURULUŞ TARİHİ: 1919

Tamamen yatırılmış sermayesi: **T. L. 2.200.000**

Merkezi: ANKARA

HER NEVİ **BANKA** MUAMELELERİ

Dahilde ve hariçte muhabirleri vardır

Telgraf adresi:

Umum müdürlük: **TÜRKBANK**

Şubeler: **TİCARET**

M. M. Vekâleti Hava Müsteşarlığından:

1 — Hava sınıfında tayyare ve yer telsizlerinde istihdam edilmek üzere telsiz muhabereci ve makinistile meydan tenvir ışıldaklarında istihdam edilmek üzere elektrikçi alınacaktır.

2 — Telsizciler kara ve deniz ordusunda muhabere onbaşı ve çavuşluğu veya piyasada radyo tamirciliği yapmış olacaktır.

3 — Elektrikçilerin dinamo işletmiş ve akimlâtör doldurmuş ve bunların bakım ve tamirlerini başarabilmiş olmaları lâzımdır. Sanat mektebi mezunları ve bilhassa deniz ticaret mektebi çarkçıları tercih olunur.

4 — İstekliler arasında Ankara ve İstanbulda müsabaka imtihanı yapılacaktır. Bu imtihanda sorulacak sualler yüksek mühendis binbaşı Raik Üstün'ün pratik elektrik ve radyo kitaplarında yazılı olan bahislerden ve bu kitapların derece ve ayarından tesbit edilecektir.

5 — Müsabakada kazananlar ayrıca Eskişehirde de bir kursa tâbi tutulacaklar ve kendilerine kullanacakları cihaz ve âletler öğretilecektir. Tahsil derecesi orta mektep ve muadilidir.

6 — Isteklilerin istidalarile birlikte gönderecekleri vesikalar şunlardır:
A) Tahsil derecesini gösterir mektep diploması tasdikli sureti,
B) Nüfus cüzdanı ve askerlik terbis vesikaları tasdikli sureti,
C) Şimdiye kadar çalışmış olduğu yerlere aid vesaik ve bonservisi suretleri.

7 — Yaş haddi âzami 35 i geçmemelidir.

8 — İstida ve vesikalar açık adreslerile birlikte nihayet 15/ 1. Kânun/939 tarihine kadar Ankarada M. M. V. Hava müsteşarlığına gönderilmiş olacaktır. Bu vesaik tedkik edildikten sonra kimlerin imtihana iştirak edeceği ve imtihan günü adreslerine tebliğ edilecektir. Kabul edileceği belli olmadan beyhude masrafı mucip olmamak için bu vesaikin bulunulan yerin askerlik şubesince tasdiki kâfidir. İmtihan sonunda kabul edilenler vesikalarını lüzum görülecek şekilde ikmal edeceklerdir.

9 — Kabul edileceklerin alacakları ücret tahsil ve barem derecelerine göre 60 - 108 liradır. (9792) (6082)

İSTİKLÂL ECZANESİ

NECATİ GÖZÜBÜYÜK

(Sabık Garih eczanesi)

Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 419

İlâçlar, bilûmum yerli ve ecnebi müstahzarlar, her çeşid parfümöri

Alaturka ve alafranga mükemmel

Yemek, Tatlı

(Pastalar kitabı)

Yazan: *Fahriye Nedim*

Her eve lâzım olan bu kitap, bine yakın yemek, tatlı, pastalar pişirmesini kolay surette tarif eder.

Fiati: 100, cildlisi 125 kuruş.

Satış yeri:

İstanbul İnkılâp Kitabevi

Divanı muhasebat reisliğinden:

Münhal bulunan Divanı muhasebat mürakip muavinlikleri için 15 kânunuevvel 939 Cuma günü saat 9,5 ta ve 14 te Divanı muhasebat binasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.

1 — Asli maaş miktarı 30, 35, 40 liradır.

2 — Âli mektep mezunu olup ilk defa memuriyete gireceklerden askerliğini yapmamış olanlara atı ay için 25 lira verilir.

3 — Memuriyette bulunan taliplerin 25 lirada bir terfi müddetini ikmal etmiş olmaları şarttır. Bunlara 20 ve bu derecede bir terfi müddeti geçirmiş bulunanlara 35 ve 35 lirada bir terfi müddeti geçirmiş olanlara da 40 lira verilir.

4 — İsteklilerin 14 Kânunuevvel 939 Perşembe günü akşamına kadar birer kıta fotoğraf, nüfus hüviyet cüzdanı, askerlik vesikası, tahsil derecesini gösteren vesaik ve Memurin kanununda memuriyete mani addedilen hastalıklarla malûl olmadıklarına dair resmi tabip raporu, memuriyette bulunanların da sicil cüzdanı veya onun yerine kaim olacak vesaik ile birlikte bir arzuhal ile Divanı muhasebat riyasetine müracaat etmeleri lâzımdır.

5 — Halen memuriyette bulunanların imtihanda muvaffak olmaları halinde tayinleri mensup oldukları dairenin muvafakatinin istihsaline mütevakkıftır.

6 — Ayni derecede muvaffak olanlar arasında tahsil derecesi tercihe sebep olur.

7 — Şimdiye kadar mürakip muavinliği için istida ile müracaat etmiş olanlardan vesaiki noksan olan veya vesaiki tamam olup ta imtihana girmiyenlerin hakları sakit olur. (6042) (9728)

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi Direktörlüğünden:

)/12/939 Cumartesi günü saat 11 de Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanacak eksiltme komisyonunda 8090 lira muhammen bedelli muhtelif depoların şartnamesi ve teferrüatı mektepler muhasebeciliğine yatırılacak beş lira bedel mukabilinde fakülte hesap memurluğundan alınır. Muvakkat teminat 607 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamede yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar makbuz mukabilinde komisyona vermeleri.

(5947) (9555)

Asipin Kenan

Sizi; Soğuktan, Nezleden, Gripten, Baş, Diş ve bütün ağrılardan ve kırıklıklardan koruyacak ilâçtır.

İstanbul asliye 2 nci ticaret mahkemesinden

37/217 İstanbul Fermeneciler yokuşunda 3 No. da Mikael, vekili avukat Vahan Hudaverdi tarafından üç adet tulumba bedeli olan 420 liradan alacağa mahsuben alınan 50 liradan mütekabi 370 lirayı tediyeden imtina etmiş olduğundan bahisle meblâğı mezkûrun faiz, masarifi muhakeme ve ücreti vekâletle birlikte tahsiline mütedair İstanbul havuzlu hamam mektep sokak çeşme üstü 3 No. da Tahir Bakır aleyhine ikame olunan müddeialeyhin gıyabında icra kılınan tahkikat ve muhakemesi neticesinde, müddeinin davası ikame ettikleri şahitlerin şahadeti sabit görülmüş olduğundan müddeabih 370 liranın müddeialeyhden tahsiline, mahkûmunbihe 8/4/937 tarihinden itibaren % 5 faiz yürütülmesine, müddei vekili için mahkûmunbihin % 5 şi nisbetinde vekâlet ücreti takdirine ve masarifi muhakemenin tamamen müddeialeyhe tahmiline ittifakla, kabili temyiz olmak üzere 31/ 5/939 tarihinde karar verilip hazır bulunan müddei vekiline tefhim kılınmasına binaen müttehaz kararın ikametgâhı meçhul bulunan müddeialeyh ilân yolile tebliğine ve tarihi ilândan itibaren kanuni müddet içinde temyizi dava etmediği takdirde hükmün katiyet kesbedeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

MAHDUT MESULİYETLİ

Liman kooperatif Şirketi İdare Meclisi Reisliğinden:

RUZNAME:

1 — Denizyolları Kooperatif Şirketine iltihakı temin için şirketin feshile tasfiyesine karar itası.

2 — Şirket esas mukavelenamesinin «40» ıncı maddesi mucibince en az üç ortaktan mürekkep olmak üzere tasfiye heyetinin teşkil ve ücretlerinin tayini.

Şirketimizin 17/İkinciteşrin/939 cuma günü toplanan fevkalâde hissedarlar heyeti umumiyesinde, Ticaret kanununun «386» ıncı maddesinde yazılı ekseriyet hasıl olmamış ve mevzuubahs fevkalâde umumî heyet toplantısı 29/Birincikânun/939 tarihine tesadüf eden cuma günü saat on yediye talik edilmiş olduğundan yukardaki ruznamede yazılı iki maddenin müzakeresile karar ittihazı için zikri geçen gün ve saatte hissedarlarımızın Galatada eski Denizbank, yeni Liman hanının zemin katındaki salonunda yapılacak olan işbu fevkalâde toplantıya gelmeleri ilân olunur.

Sahibi: Necmeddin Sadak Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası